פולע טאבעלע פון דער מלוכה-לאטעריע זעה 9 זייט

הײַנט 10 זײַטן

opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראשען

נײַער פאָלקסבלאַט

№ 223 | לאָדז, דאָנערשטאַג, כ״א אלול תרצ״ב | צענטער יאהרגאנג | Łódź, Czwartek, 22 września 1932 r. | № 223

אדרעס פון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאָדז, פּעטריקאָווער 21, טעל. 224-71 — Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71.

ענטוואָפנונגס-קאָנפערענץ

פאַרגעקומען די ערשטע עפענטליכע זיצונג פון פּרעזידיום אהן דעם דייטשען דעלעגאַט

אייגהייטליכער פראָנט געגן די דייטשע בעוואָפנונגען. — פאַרזיכערט געוואָרען די צוזאַמענאַרבייט פון פראַנקרייך, ענגלאַנד און אַמעריקאַ

פּ אַ ר י ז, 21 (ספּ. טעל.) דער פּרעמיער העריא איז אַרויסגעפאָהרען קיין גענף מיט דעמזעלבען צוג, וואָס דער ענגלישער אויסערן-מיניסטער סימאָן.

ביידע מלוכה-מענער וועלען האָבען די מעגליכקייט בעת דער רייזע אַרומצורעדען די ענינים, וואָס וועלען דער עיקר בעטראַכט ווערען אין גענף.

אין וועג וועלען זיי זיך טרעפען מיט׳ן קריגסמיניסטער, פּאל באָנקור, וועלכער געפינט זיך איצט אויף די מאַנעווערס אין דער געגענד פון שאַלאָן ביי דער מאַרנע.

אין גוט אינפאָרמירטע פראַנצויזישע קרייזען האַלט מען, אַז סימאָן וועט זיך אין גענף בעמיהען, דאָס דייטשלאַנד זאָל זיך, טראָץ אַלעם בעטייליגען אין דער ענטוואָפענונגס - קאָנפערענץ.

לויט די ידיעות פונ׳ם לאָנדאָנער קאָרעספּאָנדענט פון „פּטי פּאַריזיען״, וועט סימאָן פאַרזיכערען דער דייטשער רעגירונג, אַז די פראַגע פון בעוואָפנונגס-גלייכבערעכטיגונג וועט דערלעדיגט ווערען אין אַ ספּעציעלען ענטוואָפענונגס-אָפּמאַך. דאָ וועט זיך האַנדלען וועגען בהדרגה׳דיגע ענטוואָפענונג אין דעם זין פון הובער׳ס נעכטיגער דערקלערונג.

ענגלאַנד וויל, אַזוי-צוזאָגען, אין אַ געוויסער הינזיכט צווינגען דייטשלאַנד צו אַנטייל-נעהמען אין דער ענטוואָפענונגס - קאָנפערענץ, און איהר אָנזאָגן וועט זי בעטראַכטען אַלס אַ בעווייז דערצו, אַז דייטשלאַנד האַנדעלט עס זיך נישט אויף אַזוי פיל וועגען דער ענטוואָפענונג פון אַנדערע, ווי וועגען דעם געווינען דאָס רעכט זיך אַליין צו בעוואָפענען.

אין זיין וואָפען-פּלאַן האָט הובער פאָרגעלייגט זיך סומך צו זיין אויף די פאָרשריפטען, וועלכע זענען פערפליכטענד פאַר דייטשלאַנד. אַזוי-אַרום וואָלט די בעוואָפענטע קראַפט פון איטליענער מלוכה בעטראָפען 100.000 זעלנער אויף 60 מיליאָן בעפעלקערונג. צו דעם צו וואָלט נאָך צוגעקומען דאָס מיליטער, וואָס זייער אויפגאַבע וואָלט געווען צו שיצען די קאָלאָניעס. פראַנקרייך וואָלט בזה האופן געקאָנט אויפהאַלטען אַ גרויסע אַרמעי, מחמת איהרע קאָלאָניעס אין אַפריקאַ און אַזיע.

לאָנדאָן, 21 (ספּ. טעל.) דער קאָרעספּאָנדענט פון „טיימס״ איז מודיע פון וואַשינגטאָן, אַז דער סענאַטאָר ריד האָט, בעת זיין לעצטער קאָנפערענץ מיט הערי׳אָן, איהם געגעבען אויף אַ דיסקרעטען אופן צו פערשטיין, דאָס די פעראייניגטע שטאַטען וועלען אונטערשטיצען די שטעלונג פון פראַנקרייך בנוגע די דייטשע פאָדערונגען, אויף וויפיל פראַנקרייך וועט אונטערשטיצען די שטעלונג פון אַמעריקאַ אין די ענינים פון ווייטען מזרח, ובפרט, מאַנדזשוריען.

דער גענ. ריד האָט ווייטער בעקומען די מיסיע צו פאַרזיכערען גרויס-בריטאַניען, אַז אַמעריקאַ וועט מיט איהר גאַנצען אויטאָריטעט אונטערשטיצען דעם פעלקער-בונד ביים אָננעהמען אַ דעציזיע אין דער פראַגע פון מאַנדזשורישען קאָנפליקט.

בערלין, 21 (ספּ. טעל.) אין דעם אָרגאַן פון די דייטשע פּאַטריאָטישע אָרגאַניזאַציע „דער וועג צו פרייהייט״, האָט דער אויסערן-מיניסטער פאָן-נויראַט פערעפענטליכט אַן אַרטיקעל, אין וועלכען ער דערקלערט, אַז דייטשלאַנד האָט מסכים געווען אויף די ענטוואָפענונגס - בעשלוסען פון ווערסאַילער טראַקטאַט, האַלטענדיג זיי פאַר צייטווייליגע.

דייטשלאַנד וועט זיך נישט בעטייליגען אין דער ענטוואָפענונגס - קאָנפערענץ, כל זמן די וואָפען-גלייכבערעכטיגונג וועט נישט אנערקענט ווערען דורך אַלע פעראינטערעסירטע מלוכות.

דער קאַמף וועגען דייטשלאַנדס גלייכבערעכטיגונג וועט געפיהרט ווערען ביז צום סוף.

גענף, 21 (ספּ. טעל.) היינט איז פאָרגעקומען די ערשטע עפענטליכע זיצונג פונ׳ם פרעזידיום פון דער ענטוואָפענונגס - קאָנפערענץ, אָהן דעם אַנטייל פון דייטשען דעלעגאַט.

צום אָנהויב האָט הענדערסאָן אַרייגעטראָגען אַן ערקלערונג, בעטאָנענדיג די נויטיגקייט פון דערפיהרען די קאָנפערענץ - אַרבייטען צו אַ פּאָזיטיווען סוף.

אויף הענדערסאָנס פאָרשלאָג איז די פראַגע פון דייטשלאַנדס צוריקהאַלט פונ׳ם אַנטייל אין די פרעזידיום - אַרבייטען, נישט דיסקוטירט געוואָרען, מחמת הענדערסאָן האַנדעלט זיך עס וועגען אירבערלאָזען דייטשלאַנד פולע פרייהייט אין דעם ענטפער, וועלכע זי דאַרף געבען אויף זיין בריף פונ׳ם 18-טען ד. ח.

לויט׳ן סדר, האָט דאָס פרעזידיום אָנגעהויבען צו בעטראַכטען די טעכנישע פונקטען פון דער טאָג-אָרדנונג.

לאָנדאָן, 21 (ספּ. טעל.) מ׳דערוואַרט דאָ מיט פאַראינטערעסירונג דעם אַרויסטריט פון פראַנקרייך אויף דער ענטוואָפענונגס - קאָנפערענץ לטובת דער ענטוואָפענונג.

הענדערסאָן זאָל אַריינטראָגען נייע קאָמפּראָמיס-פאָרשלאָגען אין בעצוג צו הובער׳ס פּראָפּאָזיציעס און די פאָרשלאָגען פון ענגלאַנד.

אין שייכות דערמיט ריכט מען זיך דאָ אויף אַן ענגערער צוזאַמענאַרבייט פון אַמעריקאַ אויפן שטח פונ׳ם פעלקער-בונד בנוגע דעם פּראָבלעם פון ווייטען מזרח.

גענף, 21 (ספּ. טעל.) הערי׳אָ האָט נישט אַנטייל גענומען אין דער ענטוואָפענונגס - קאָנפערענץ.

ער וועט צוריקקומען קיין גענף מאָנטאָג אויף דער פאַרזאַמלונג פונ׳ם פעלקער-בונד.

הערי׳אָס אַוועקפאָהרען איז נאָך היינט געווען אַן׳אומגעריכטע זאַך.

מ׳זאָגט, אַז ער איז געקומען קיין גענף, צו אָריענטירען זיך אין דער סיטואַציע, און אַז ער האָט פעסטגעשטעלט, דאָס די אַרבייט פון דער קאָנפערענץ גייט צו נאָרמאַל, און אַז די נישטאַנוועזענהייט פון דייטשלאַנד האָט נישט משפיע געווען אויף דעם פערלויף פון די אַרבייטען — האָט ער נישט געהאַלטען פאַר נויטיג צו בעטייליגען זיך אין די בעראַטונגען פונ׳ם פרעזידיום.

גענף, 21 (ספּ. טעל.) בעת דער דיסקוסיע אין פרעזידיום פון דער קאָנפערענץ, ווען מ׳האָט גערעדט וועגען באָמבאַרדירען פון דער לופט, איז דערשינען אַ צעפּעלין, וועלכער איז מאַניפעסטירענדיג אַריבערגעפלויגען איבערן בנין, וואו די בעראַטונגען זענען פאָרגעקומען.

פאַר גאָלד, ביזשוטעריע
און לאָמבאַרד-קוויטעס
צאָהלט די העכסטע פרייזען
אליזאר פּיאַלקאַ, פּיעטריקאָווע 7

אויפפאָדערונג!
דערמיט פאָדער איך אויף דעם ה׳
העכט, נאָוראַט 34
ער זאָל אין משך פון צוויי טאָג אויסקויפען דעם פּראָטעסט פון 14. שטרייכען אויף דער סומע פון 33 זל. מיט זיין אייגענע אויסשטעלונג.
6279 מיט אכטונג ה. גראָסמאַן.

Dr.
B. Robinzon
צוריקגעקעהרט
פּיעטריקאָווער 10, טעל. 131-86
נעמט אָן פון 3-4 נאָכמ. און פון $6^1/_2$-$7^1/_2$ נאָכמ.

Dr. Wajnberg
ספּעציאַליסט פון הארץ- און לונגען-קראַנקהייטען
ציגעל-גאַס 11, טעל. 126-02
נעמט אָן פון 9-10 פריה, 3-4 און 8-9 אָוועגד.

רעשטען
לאָדז, נאָוואָמיעסקאַ 5
פראָנט, 2-טער שטאָק
פערשידענע קאַמגאַרנס
ביליצער, סאַמאַשאָווער און לאָדזשער
אויף אַנציגער און פּאַלטענס
ווי אויך די מאָדערנסטע דאַמען-
שטאָפען אויף פּאַלטנס און קאָסטיומען
מיט 30% ביליגער
קומט און איבערציגט אייך, ביי
SZCZĘSLIWY
געדענקט נאָר
אין פראָנט, 2-טער שטאָק

ביבליאָטעק א. נ. פון בראָניסלאַוו גראָסער
אין לאָדז, פּאָלודניאָווע 20.
מאָרגען, פרייטאָג, ד. 23-טען סעפּטעמבער. 8.30 אָוונד, קומט פאָר
אין זאַל פון שטאָט-ראַט, פּאָמאָרסקאַ 16
א ליטעראַריש-קינסטלערישער אָוונט
געווידמעט דעם אָנדענק פון גרויסן יודישן דיכטער משה לייב האַלפּערן.
אין פּראָגראַם: רעפעראַט פון חבר ישראל ליכטענשטיין, אויפטריט פון בעריהמטען אַרטיסט-רעציטאַטאָר הערץ גראָסבאַרד אין זיין גאַנצען האַלפּערן-רעפּערטואַר.
בילעטען צו בעקומען אין לאָקאַל פון ביבליאָטעק פּאָלודניאָווע 20 און פריטאָג אין אָוונט ביים איינגאַנג.
5718

די פלייש-הורטאָווניקעס פון גאַשטשינסקי דוואָר און פּאַדזשעטשנאַ 10
מאַכען בעקאַנט, אַז היינט, דאָנערשטאָג, דעם 22-טען סעפּטעמבער 1932, 7 אַ זייגער אָוונד קומט פאָר צום צווייטען טערמין ביי יעדע צאָהל מיטגלידער
די יערליכע אַלגעמיינע פאַרזאַמלונג
מיט פאָלגענדער טאָג-אָרדנונג:
1) ערעפנונג פון דער פאַרזאַמלונג; 2) וואַהלען פון אַ פאָרזיצער; 3) וואַהלען פון אַ פערוואַלטונג; 4) וואַהלען פון אַ רעוויזיאָנס-קאָמיסיע; 5) סטאַטוטען-ענדערונג; 6) פרייע פאָרשלאָגען.
אַלע מיטגלידער ווערען געבעטען צאָהלרייך צו ערשיינען, בכדי געמיינזאַם אויסצוועהלען די געהעריגע פערוואַלטונג.
5731
די פערוואַלטונג.

עפענטליכע אויפפאָדערונג!
אַזוי ווי מיר האָבען דערהאַלטען אויפפאָדערונגען פון פריזירער-צעך, אַז מיר זאָלען אין פערלויף פון 48 שעה אראָפּנעהמען די צעטעליקעס פון די שויפענסטער, אין פאַל נישט זענען זיי נישט פעראַנטוואָרטליך פאַר די פאָלגען. צוליב דעם פאָדערן מיר עפענטליך אויף דעם צעך פון פריזיער-מייסטער (פּיעטריקאָווער 85) עפענטליך צו ערקלערען, מיט וואָסערע מיטלען זיי וועלען דאָס צווינגען אראָפּצונעהמען די צעטעליקעס פון די פענסטער אין משך פון 48 שעה, און וואָס זאָל דאָס בעדייטען די פעראַנטוואָרטליכקייט, וואָס איהר נעהמט אראָפּ פון זיך, פאַר וועלכע איהר ווילט נישט טראָגען די קאָנסעקווענצען. צי מיינט מען, אַז מיר זאָלען אַוועקשטעלען שומרים פאַר די פענסטער צו היטען די שויבען? אָדער מיר זאָלען זיך גאָר אין אָוונד אָנטון פּאַנצערס, רעט קלאָרע דבורים ווייל דער צעך אַלס אַן׳אָפיציעלע אינס טיטוציע דאַרף דייטליך ערקלערען, וואָס ער מיינט מיט די סטראַשונקעס, אין געגענפאַל וועלען מיר דעם ענין איבערגעבען דער פּראָקוראַטור.
מיט אַכטונג
אַ גרופּע פריזיער-מייסטער
5719

אחרי מחלה כבדה וממושכה שבקה חיים לכל חי׳ בשנת 62 לימי חי׳ האשה החשובה והצנועה
נ״ע חי׳ מינצבערג
אשת ר׳ יעקב ליב נ״י
בת ר׳ שמואל צבי ז״ל ראטענבערג מדיבעניקה
הלוי׳ תהי׳ היום ביום ה׳ כ״א אלול תרצ״ב בשעה 12.30 בצהרים מבית האבל 11 ליסטאָפּאַד 74. השרויים בצער עמוק
משפחתה המתאבלת.
5726

גאנדהי הונגערט צופרידן...

צוויי אנפיהרער פון די פאריער טוען איהם נאך

לאנדאן, 21 (ספ. טעל.) מאהאטמא גאנדהי וועלכער האט נעכטען ביינטאג אנגעהויבען זיין הונגער־שטרייק, האט אין אוונד דערקלערט, אז ער האט זיך נאך קיינמאל נישט געפיהלט אזוי גוט, ווי איצט...

ער האט בדעה צו שפייזען זיך בלויז מיט — וואסער. וואס ענטהאלט, לויט זיין מיינונג אנ׳אויסערגעוועהנליכע קראפט צו דערהאלטען דאס לעבען.

ער וועט מאכען — האט ער דערקלערט — איבערמענשליכע אנשטרענגונגען, כדי צו דערהאלטען זיך, וואס לענגער ביים לעבען אהן עסען — אזוי ווייט, ביז די ענגלענדער און היגדוסען וועלען אין זייער טיפסטער טיף געריהרט ווערען.

„נאר אין עטליכע טעג ארום — האט גאנדהי ווייטער געזאגט: — וועט פערשווינדען דער הונגער, און איך וועל איינזינקען אין מיינע געדאנקען, און זיך פעראייניגען מיט דעם אור־קוואל פון אלזאכליכקייט".

די תפיסה, אין וועלכער גאנדהי געפינט זיך, איז דעם גאנצען נעכטיגען מעת־לעת ארומגערינגעלט געווארען פון טויזענדער היגדוסען, וועלכע האבען מתפלל געווען פאר זייער אנפיהרער.

אין באמביי, פאאנא און אין אנדערע גרויסע שטעט פון אינדיען זענען ארגאניזירט געווארען טרויער־שטרייקען.

געוועלבער, שולען, בעז־זעס, בוימוואל־וועבעריי‏ען זענען געווען געשלאסען.

אין סימלא איז פארגעקומען א גרויסע פערזאמלונג פון פאריער, אויף וועלכער עס איז געפאדערט געווארען וואהל־רעכט, לויט קוריען פאר זיך, וואס דאס איז לחלוטין אין א סתירה מיט גאנדהיס פאדערונגען.

צוויי אנפיהרער פון פאריער האבען דערקלערט, אז זיי הויבען אן א הונגער־שטרייק, וועלכער וועט דויערען אזוי לאנג ביז די פאדערונג פון א באזונדערן וואהל־סיסטעם וועט ווערען נאכגעגעבען.

אין באמביי בעראט זיך אהן הפסקה די קאנפערענץ פון די קאסטען־היגדוסען און די פאריער. מ׳זאל שוין דארט האבען דערגרייכט צו אוא הסכם, וואס וועט דערמעגליכען גאנדהין צו אויפהערען הונגערען.

לאנדאן, 21 (ספ. טעל.) אין די ענגלישע רעגירונגס־קרייזען איז מען זעהר באאונרוהיגט, צוליב דעם, וואס דער אינדישער פיהרער גאנדהי האט אנגעהויבען פאסטען אלס פראטעסט געגען ענגלאנד. פון אינדיען מעלדעט מען, אז איידער גאנדהי האט אנגעהויבען פאסטען, האט ער אויפגעגעסען זיין לעצטען אנבייסען, וואס איז בעשטאנען פון ברויט, מילך, טייטלען, פאמעראנצען און פאמידארען. נאכ׳ן עסען האט ער ערקלערט, אז „די שעה פון פראבע איז אנגעקומען". און ער האט אנגעהויבען זיין תענית. די דאקטוירים, וואס האבען בעטראכט גאנדהין ערקלערען, אז מעהר ווי צוויי וואכען וועט ער נישט אויסהאלטען, ווייל ער איז אפגעשוואכט. מיליאנען היגדוסען האבען ערקלערט, אז זיי וועלען אויך אנהויבען צו פאסטען צוזאמען מיט גאנדהין.

פאר פערשפרייטען פאלשע ידיעות

ווערען אויסלענדישע קארעספאנדענטען דערוויטערט פון סאוויעט־רוסלאנד

מאסקווע, 21 (ספ. טעל.)

אפיציעל ווערט געמאלדען, אז די סאוויעטישע רעגירונג האט ארויסגעשיקט פון רוסלאנד די קארעספאנדענטקע פון די ענגלישע צייטונגען „דיילי עקספרעס" און „זונדעי טיימס", רעא קלעימאן, מחמת זי האט „סיסטעמאטיש און בעוואוסטזיניג איבערגעגעבען איהרע צייטונגען פאלשע ידיעות וועגען סאוויעט־רוסלאנד, ובפרט וועגען אויפשטאנדען, פאגראמען, בונטען, און דערביי בעווארפען מיט שמוץ די רויטע ארמעע".

מאסקווע, 21 (ספ. טעל.)

דער מאסקווער קארעספאנדענט פון „בערלינער טאגעבלאט", שעפער, וועלכער געפינט זיך איצט אויף אורלויב אין בערלין, האט נישט בעקומען קיין צוריק־ארייפאהר־וויזע קיין מאסקווע.

ענגלישע מיניסטארען, הערבערט סעמועל און סינקלער דעמיסיאנירען

צוליב די בעשלוסען פון דער קאנפערענץ אין אטאווע

לאנדאן, 21 (י.ט.א. טעלעגראפיש)

די ליבעראלע צייטונג „ניוס קראניקל" טיילט מיט, אז דער אינערן־מיניסטער הערבערט סעמועל און דער צווייטער ליבעראלער מיניסטער סינקלער, האבען בדעה אין דער נאהענטער צייט צו דעמיסיאנירען. די דאזיגע שריט ווערען מאטיווירט דערמיט, וואס די ליבעראלע מיניסטארען זענען געגען די בעשלוסען פון דער קאנפערענץ אין אטאווע.

וועגען פערקלענערן דירה־געלד

די רעגירונג איז נישט געגען, אבער זי וויל, אז דער סיים זאל אדורכפיהרען דאס געזעץ

ווארשא, 21 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) פון די קרייזען פון לאקאטארען־פערבאנד מעלדעט מען, אז אין דער נאהענטסטער צייט ווערט שוין פארטיג די מעמאריאל צוזאמען מיט די מיליאנען אונטערשריפטען וועגען בילליגער מאכען דאס דירה־געלד. דער מעמאריאל וועט איבערגעגעבען ווערען דער רעגירונג. דעם סיים־מארשאלעק, דעם סענאט־מארשאלעק און אויך די פיהרער פון די סיים און סענאט־קלובען.

מען מעלדעט אונז אויך, אז עס איז נישט ריכטיג די ידיעה, דאס די רעגירונג איז געגען דעם פערקלענערן דירה־געלד. די רעגירונג האלט נאר, אז זי קאן עס טון דורך א דעקרעט, און אז עס איז בעסער, אז דער סיים זאל אננעהמען וועגען דעם א בעשלוס.

אין די קרייזען פון די סאנאציע־דעפוטאטען הערשט וועגען דעם א מיינונגס־פערשידענהייט. א בער דער גרעסטער טייל פון די דעפוטאטען פון דער סאנאציע איז דערפאר, אז מען זאל יא פערקלענערן דאס דירה־געלד.

פייערליכע אויפנאמע איז א"י לכבוד דעם קעניג פייזעל פון איראק

פערשטענדיגונג פון איבין סאיד מיט עמיר אבדולא

ירושלים, 21 (י.ט.א. טעלעגראפיש).

דער הויך־קאמיסאר האט אין רעגירונגס־פאלאץ איינגעארדענט א פייערליכע אויפנאהמע לכבוד דעם קעניג פייזעל פון איראק, וועלכער איז געקומען מיט א בעזוך קיין ארץ־ישראל צו זיין ברודער עמיר אבדולא. א באזונדערע אויפנאמע לכבוד דעם קעניג פייזעל, האט אויך איינגעארדענט דער העכסטער מוסולמענישער ראט.

לויט די דערהאלטענע ידיעות, איז א דאנק די פערמיטלונג פון קעניג פייזעל געקומען צו א פערשטענדיגונג פון קעניג פון העדזשאס איבין סאיד און עמיר אבדולא. פייזעל׳ס בעזוך אין עבר־הירדן און אין ארץ־ישראל זאל אויך האבען א שייכות מיט דעם פלאן צו רופען א פאן־אראבישען קאנגרעס וועגען פעראייניגען איראק מיט סיריען אונטער איין הערשאפט.

אנקלאגע צום הויך־קאמיסאר

צוליב דעם אנפאל אויף די 28 יודישע טוריסטען אין עבר־הירדן

ירושלים, 21. (יט"א טעלעגראפיש).

אין צוזאמענהאנג מיט דעם אנפאל פון אראבער אויף די יודישע טוריסטען אין עבר־הירדן, איז דעם הויך־קאמיסאר אנגעגעבען געווארען אנ׳אנקלאגע.

די העברעאישע פרעסע ברענגט א גאנצע רייה איינצעלהייטן פון דעם אנפאל. אלע 28 אנטיילנעהמער אין דעם אויספלוג זענען איינוואוינער פון תל אביב. ווען דער אויטאבוס מיט די טוריסטען איז צוגעקומען נאהענט צום הר הגלעד, האט זיך פלוצלינג געהערט א שאס, דאס איז געווען א סיגנאל, אויף וועלכען ס׳האט זיך פערזאמעלט א המון פון עטליכע הונדערט אראבער און בעווארפען דעם אויטאבוס מיט שטיינער. דער פאליציאנט, וואס איז געשטאנען אויף דער וואך, ... בית׳ן אנפאל נעלם געווארען.

פאראד פון די וועטעראנען

פאר׳ן לארד־מער (אבערבירגערמייסטער) פון לאנדאן איז פארגעקומען א פאראד פון די עלטסטע וועטעראנען, וועלכע האבען זיך בעטייליגט אין די מלחמות פון די לעצטע צעהנדליגער יאהרען.

2,500 כאלערע־קרבנות אין צפון־כינא

לאנדאן, 21 (ספ. טעל)

אין דער צפון־כינעזישער פראווינץ יונגסטי איז אויסגעבראכען די עפידעמיע פון כאלערע, וועלכע האט אין א קורצער צייט ארומגענומען 160 דערפער.

ביז איצט זענען רעגיסטרירט אנ׳ערך 2.500 טויט־פאלען.

דער קאמף פון פארמערס פאר העכערע פרייזען

ניו־יארק, 21 (ספ. טעל.)

אין דער שטאט יאווא האט דער פארמער־פערבאנד ארויסגעשיקט צו די פארמערס פון 11 מערב־שטאטען אנ׳אויפפאדערונג נישט ארויסצושיקען אויף די מערק קיין תבואה און קיין בהמות, כל זמן עס וועלען נישט זיין קיין אויסזיכטען אויף פערדינסטפולען פערקויף.

לארד קליודסדעל

האט בדעה אריבערצופליהען דעם העכסטען בארג פון דער ערד, מאנט עווערעסט (אזיען).

דער „קאפראל" מוסאליני

אויפן צוזאמענפאר פון בערסאליערען

רוים, 21 (ספ. טעל.)

אין שייכות דערמיט, וואס עס איז ענטהילט געווארען א דענקמאל צום אנדענק און כבוד פון די בערסאליערען. וועלכע זענען געפאלען אין דער וועלט־מלחמה, איז פארגעקומען אין רוים א צוזאמענפאהר פון בערסאליערען.

ווי בעקאנט, האט דער פרעמיער מוסאליני געדינט אין א בערסאליערען־פולק אין מלחמה־צייט זיך דערדינט צו דער ראנגע פון א קאפראל.

ער האט דעריבער איצט אנטיילגענומען אין דעם יום־טוב פון זיינע וואפען־חבֿרים, וועלכע האבען זיך פערזאמעלט אין רוים אין דער צאהל פון 50 טויזענד מאן.

גרויסער פאליטישער פראצעס אין ווארשא

ווארשא, 21 (טעלעפאניש).

היינט האט זיך אנגעהויבען דער פראצעס געגען 16 פערזאן, וועלכע ווערען בעשולדיגט אין פיהרען אין פיהרען א קאמוניסטישע אגיטאציע צווישען מיליטער.

אויף דער בעשולדיגונגס־באנק זיצען: לעא שיטארסקי, סטעפאן פעראוויק, לוציאן מילער, יוזעף מאלעצקי, וואלענטי קופירורא, שמואל פישמאן, דוד פישמאן, מאריאן ספאטשינסקי, סטעפא מאיכושאק, פעליקס אלקא, טעמע לעווין, חנה גרינבערג, זיגמונט גארדאן, ראובן פאשמינסקי, ט. שיינמאן, יוזעף פיעטשאק, מיעטשיסלאוו שוליאווסקי, הערש פשערעצקי, טאדעאוש פאיעווסקי.

דער פראצעס וועט דויערען עטליכע טעג.

א שטייער־הכחשה

ווארשא, 21 (טעלעפאניש).

די האלב־אפיציעלע פרעסע־אגענטור „איסקרא" איז בעפולמאכטיגט געווארען אפצולייקענען די פערשידענע קלאנגען אין דער פרעסע, אז עס זאל רעדוצירט ווערען דער ריטשאלט־שטייער פון אומזאץ.

דערפאלג פון אגראר־מלוכות אין שטרעזע

וויען, 21 (ספ. טעל.

ארומרעדענדיג די רעזולטאטען פון דער קאנפערענץ אין שטרעזע, אונטערשטרייכט די ווינער פרעסע, אז די פאזיטיווע זייט פון דער דאזיגער קאנפערענץ איז די תבואה קאנווענץ.

די אגראר־מלוכות האבען בעוויזען מיליאנען אדורכצופיהרען זייערע פאדערונגען, בעת דער עסטרייכישער אינדוסטריע־עקספארט איז נאך אלץ אפגעשטעלט.

Dr. med. ST. HEINRICH

ספעצ. פאר קינדער און אינערליכע קראנקהייטען

פיזיקאלישע טעראפיע

צוריקגעקעהרט

נעהמט אן פון 11–1 מיטאג און פון 3–7 אוונד

פאמארסקא 10, טעל. 147 67.

פאר אונבעמיטעלטע — הנחות. 6786

סדרה מיליטער-מאנעווערס

די מאנעווערס אין דייטשלאנד, פראנקרייך און סאוויעט-רוסלאנד

בערלין, 21 (ספ. טעל.) א זעהר גרויסען איינדרוק האט געמאכט דער פאקט, וואס צו די דייטשע מיליטערישע מאנעווערס ביי דער פוילישער גרענעץ, מיט וועלכע עס פיהרט אן פערזענליך פרעזידענט הינדענבורג, איז איינגעלאדען געווארען אלס „צוקוקער" דער גענעראל טוכאטשעווסקי, שעף פון איינער פון די רויטע ארמעי-קארפוסען אין סאוויעט-רוסלאנד. טוכאטשעווסקי איז געווען דער אויבער-קאמאנדיר פון דער סאוויעטישער ארמעי געגען פוילען אין דער אפענסיווע אויף ווארשא אין יאהר 1920.

נעכטען ביי דער נאכט איז טוכאטשעווסקי אדורכגעפאהרען דורך ווארשא און איז אוועק קיין בערלין.

פאריז, 21 (ספ. טעל.) אלס ענטפער אויף די דייטשע מיליטער-מאנעווערס האט אויך פראנקרייך אנגעהויבען גרויסע מאנעווערס לענג-אויס דעם טייך מארנע, וואו עס איז אמאל געווען דער דייטשער פראנט. מיט די מאנעווערס פיהרען אן די גענעראלען ווייגאן און גאמעלען. עס איז אויך אנוועזענד דער קריגס-מיניסטער באנקור. די מאנעווערס ציהען זיך אויף ביז ריימס, מען און אין זיי נעהמען אנטייל פיל קריגס-עראפלאנען.

פאריז, 21 (ספ. טעל.) בעת די מאנעווערס אין מעיל, האט דער קריגס-מיניסטער, פאל באנקור א פרעג-געטאן ביי די זשורנאליסטען:

— צי האט איהר עפעס געזעהען?

די זשורנאליסטען האבען געענטפערט, אז זיי האבען נישט געזעהען קיין זעלנער און נישט קיין קריגס-מאשינען.

פאל באנקור האט דאן געגעבען צו פערשטעהן, אז אין דעם שטעקט טאקע די גאנצע קונץ, וואס אין דער איצטיגער צייט וועט, ביי א מלחמה, די ארמעי בלייבען נישט זיכטבאר.

סאוויעטישע מאנעווערס ביי דער גרעניץ פון פוילען

מאסקווע, 21 (ספ. טעל.)

אין סאוויעטיש ווייס-רוסלאנד האבען זיך אנגעהויבען גרויסע מיליטער-מאנעווערס.

נעכטען איז געקומען קיין סמאלענסק וואראשילאוו, בכדי אנטייל-צו-נעהמען אין די דאזיגע מאנעווערס.

בילדער פון די גרויסע מאנעווערס פון רייכסווער אין דייטשלאנד

רעכטס: אנ'אפטיילונג געפאנצערטע אויטאס. אויבען, לינקס: סאלדאטען אין גאז-מאסקעס. אונטען לינקס: אנ'אפטיילונג וועליסאפעדיסטען.

בונט אין דער מאנדזשורישער ארמעי?

ריגע, 21 (ספ. טעל.) די סאוויעטישע צייטונגען מעלדען פון מוקדען, אז די 7-טע בריגאדע פון דער מאנדזשורישער ארמעי האט זיך ענטשלאסן אויסצופיהרען די בעפעהלען פון זייערע אפיצירען און די זעלנער זענען צוגעשטאנען צו די כינעזישע פארטיזאנען, וואס קעמפען געגען דער נייער מאנדזשורישער מלוכה. די צעבונטעוועטע זעלנער האבען צעשאסען די יאפאנישע אפיצירען, וואס דינען ביים שטאב פון דער דערמאנטער בריגאדע. געגען די צעבונטעוועטע זעלנער איז געווארען ארויסגעשיקט א יאפאנישער פולק סאלדאטען.

דערשאסען א שפיאן

ווארשא, 21. (טעלעפאניש) דאס מיליטערישע שנעל-געריכט האט פערמשפט צום טויט היצראנים וויסאצקי'ן פון 1. ראדיא-טעלעגראפישען פולק פאר שפיאנאזש.

דער טויט אורטייל איז אויסגעפירט געווארען

די אפצאהלען לטובת ארבייטסלאזע

ווארשא, 21 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) די האלב-אפיציעלע „איסקרא" טיילט מיט, אז די צוצאהלען צו די נארמאלע אפצאהלען פאר טעלעפאנען, ראדיא און באהן, וועלכע זענען בעשטימט פאר ארבייטסלאזע ווערען איצט גענומען און וועלען אויך ווייטער גענומען ווערען.

ליטווישע סוחרים קומען קיין פוילען

זיי וועלען זוכען סיין לאדז אויך

ווארשא, 21 (טעלעפאניש)

מיטען אקטאבער וועט קומען קיין פוילען אנ'אויספלוג פון פוילישע סוחרים,

צוו. אנדערע צענטרען וועלען זיי בעזוכען לאדז אויך.

דער ציל פון דעם אויספלוג איז — מאכען קניות פון פערשידענע סחורות אין פוילען.

ביליגער צוקער מיט 20 גר. אויף א קילא

ווארשא, 21 (טעלעפאניש)

פון זיכערע קוועלען מעלדעט מען, אז פון 1 טען אקטאבער וועט צוקער ביליגער ווערען מיט 20 גראשען אויף א קילא. די סוחרים האלטען זיך אפ צו קויפען איצט צוקער, ווייל זיי ווארטען שוין אויף דעם ביליגערען פרייז און זיי האבען מורא, אז אויב זיי וועלען איצט קויפען וועלען זיי בלייבען מיט טייערע זאפאסען און זיי וועלען היזק האבען געלד.

דער דאזיגער צושטאנד האט דערפיהרט צו דעם, אז אין ווארשא האט אין א סך געוועלבער אויסגעפעהלט צוקער.

דימיסיע פון דער אונגארישער רעגירונג

בודאפעשט, 21. (ספ. טעל.) דער קאבינעט האט זיך איינגעגעבען אין דימיסיע.

פון פרייסישען סיים

בערלין, 21 (ספ. טעל.)

די היינטיגע זיצונג פונם פרייסישען סיים איז פארגעקומען ביי ליידיגע רעגירונגס-בענקלעך.

די נאציאנאל-סאציאליסטען האבען אריינגעטראגען אנ'ערקלערונג, אז כל זמן די קאמיסארען-רעגירונג און דער פרעזידענט הינדענבורג היטען אפ די קאנסטיטוציע-כללים, וועלען אלע בעאמטע מחויב זיין צו אונטערשטיצען זייערע פאדערונגען.

די דאזיגע דערקלערונג איז בעגעגענט געווארען דורך איראנישע בעמערקונגען פון די לינקע.

אין דער אפשטימונג איז דורך די היטלעראווצעס און צענטרום אפגעווארפען געווארען דער פארשלאג פון די קאמוניסטען צו פונאנדערלאזען דעם סיים.

נייער סאוויעטישער געזאנדטער אין לאנדאן

לאנדאן, 21 (ספ. טעל.)

אלס נייער סאוויעטישער געזאנדטער אין לאנדאן, — דער ממלא מקום פון סאקאלניקאוו'ן, וועלכער נעהמט איבער די לייטונג איבער'ן קאמיסאריאט פאר'ן אויסלענדישען האנדעל — וועט נאמינירט ווערען דער ביז-איצטיגער סאוויעטישער געזאנדטער אין העלסינגפארס, מאיסקי, וועלכער איז פריהער געווען ראטגעבער אין לאנדאן, און דערנאך אין טאקיא.

מאיסקי איז מיט 10 יאהר צוריק געווען דער שעף פון דער פרעסע-אפטיילונג ביים נארקאמאינדיעל און איז דער מחבר פון א סך ארבייטען אויפ'ן געביט פון אינטערנאציאנאלער פאליטיק

זיך אויפגעהאנגען א 60-יעהריגער יוד אין ווארשא

ווארשא, 21 (טעלעפאניש).

עס האט זיך אויפגעהאנגען ביי זיך אין וואוינונג דער 60-יאהריגער יוד, בוימריטער, דער סעקרעטאר פון דער געזעלש. „נוט שבת יודעלעך" (א געזעלשאפט, וואס זאמעלט שפייז און מלבושים פאר ארימע יודישע חולאים)

ער זאל זיך האבען גענומען דאס לעבען מחמת נויט.

די אנטי-ימים-נוראים-קאמפאניע אין וויטעט-רוסלאנד

מאסקווע, (יט"א) דער אלפאנדישער צענטראל-ראט פון די פראפעסיאנעלע פעראיינען האט צושיקט א צירקולאר-בריף צו די פראפעסיאנעלע ארגאניזאציעס פון אוקראינע, ווייס-רוסלאנד, קרים- מערב-געגענד און ווייט מזרח-געגענד, א.א.וו. ווייזענדיג, אז די פראפעסיאנעלע פעראיינען זענען מחויב אונטערשטיצען די אנטי-רעליגיעזע קאמפאניע, וואס דער „עמעס" צוזאמען מיט'ן אפיקורסים-פערבאנד האבען אנגעהויבען אין צוזאמענהאנג מיט די אנקומענדע יודישע ימים-טובים. אין צירקולאר ווערט בעטאנט, אז די אנטי-רעליגיעזע קאמפאניע דארף געפיהרט ווערען לויטן פראגראם, וואס איז ענטהאלטען אין דער ווענדונג פון „עמעס" פון 2 סעפטעמבער ה. י.

יודישע אנטייל אין די ריישער פייערונגען

רישע, (יט"א) אין צוזאמענהאנג מיט די פייערליכקייטען ארום דער ענטהילונג פון דענקמאל פון פולק. ליס-קולא איז אין דער היגער שוהל פארגעקומען א תפילה פאר דער גאנצער יודישער שול-יוגענד. א דרשה מעין-הדיומא האט געהאלטען דער רייטער רב דעם. הרב לעווין. פון האראשא איז אויף די פייערליכקייטען געקומען אלס רעפרעזענטאנט פון ארטאדאקסישען לערער-סעמינאר „תחכמוני", דירעקטאר ד"ר מ. אלטער. צווישען דער שול-יוגענד, וואס איז געקומען פון אלע טיילען פון פוילען, האט זיך אויך געפונען א דעלעגאציע פון דער ווארשאווער קרינסקי-גימנאזיע בראש מיט ד"ר ר. טויבענשלאק.

עליה פון ליטווישע יודען קיין ארץ-ישראל

קאונע, (יט"א) קיין ארץ ישראל זענען אוועקגעפאהרען 109 ליטווישע יודען, דערין 85 חלוצים. צווישען די עולים געפינען זיך 53 מענער און 51 פרויען.

געשטארבען דער בעריהמטער פרויען-קליניקער פראפ. טעאדאר לאנדאו

בערלין, (יט"א) אין 72-טען לעבענס-יאהר איז דא געשטארבען דער ווייט מחוץ די גרעניצען פון דייטשלאנד, בעקאנטער פרויען-קליניקער פראפ. טעאדאר לאנדאו. דער פערשטארבענער האט פערעפענטליכט צאהלרייכע ווערק פון הויכער וויסענשאפטליכער בעדייטונג אויף אלע געביטען פון דער גינעקאלאגיע.

„נייער פאָלקסבלאַט"

לאָדז. 22 סעפטעמבער 1932

לאָדז. 22 סעפטעמבער 1932

קריג
ווערט צוגעגרייט

איין אַמעריקאַנישע צייטונג האָט בערעכנט, אַז די אויסגאַבען אויף בעוואָפנונגען, וואָס ווערען געמאַכט אין אַלע לענדער, בעטרעפען אַ יאָהר די סומע פון פינף מיליאַרד דאָלאַר. נאָך דעם וועלט־קריג, וועלכער האָט געזאָלט זיין דער „לעצטער" קריג, זענען די אויסגאַבען אויף בעוואָפענונג געשטיגען. אין פערגלייך מיט'ן יאָהר 1913—1914 האָבען אין יאָהר 1931—1932 אויסגעגעבען מעהר: ענגלאַנד אויף 42 פּראָצ., פראַנקרייך אויף 30 פּראָצ., יאַפּאַן אויף 142 פּראָצ., די פעראייניגטע שטאַטען אויף 197 פּראָצ., די לעצטע צוויי ציפערן רעדען אַליין פאַר זיך. די צוויי גרעסטע און מעכטיגסטע אימפּעריאַליזמען, פון מזרח און פון מערב, גרייטען זיך צו אַ בעוואָפענטען צוזאַמענשטויס. די בעציהונגען צווישען יאַפּאַן און די פעראייניגטע שטאַטען האַלטען זיך אין איין פערערגערען, אין אַ גרויסער מאָס אַ דאַנק דער אימפּעריאַליסטישער פּאָליטיק פון יאַפּאַן אין כינע. דאָ האָבען מיר איינע פון די דראָהענדיגסטע געפאַהרען פון אַן אימפּעריאַליסטישען קריג.

אַ צווייטע געפאַהר פון קריג איז דער פאַשיזם, מיט דער צעיושעטער נאַציאָנאַליזם פון דער נאָך־מלחמהדיגער עפּאָכע. מיט עטליכע וואָכען צוריק האָט מוסאָליני פערעפענטליכט אַן אַרטיקעל, אין וועלכען ער האָט פעסטגעשטעלט, אַז דער פאַשיזם גלויבט נישט אין דער מעגליכקייט און אין דער נוצליכקייט פון אייביגען שלום, אַז דער פאַשיזם וואַרפט אָפּ דעם שלום אַלס רעזיגנאַציע פון קאַמף און פלעגונג פון פחדנות, אַז די פאַשיסטישע מלוכה בעדייט דעם ווילען צו מאַכט און צו וועלט־הערשאַפט סיי אין טעריטאָריעלען זין, סיי אין מיליטערישען, ווירטשאַפטליכען און גייסטיגען.

אין דייטשלאַנד מאַכט געוואַלדיגע פּאָרטשריט דער קאָמבינירטער אימפּעריאַליסטיש־פאַשיסטישער מיליטאַריזם, וועלכער שטרעבט נאָך רעוואַנש. דער אָרגאַן פון שטאַלהעלם האָט נישט לאַנג געשריבען: מיר גלייבען אין קריג אין זיינע דריי פאָרמען; אויפ'ן ים אויף דער יבשה און אין דער לופט. מיר דאַרפען זיך גייסטיג צוגרייטען צו דעם ערגסטען, מיר דאַרפען האָבען שטאַרקע נערווען, ווייל אַקעגען דעם קינפטיגען קריג איז דער וועלט קריג געווען אַ קלייניגקייט.

און דאָס זענען נישט קיין פוסטע פראַזען, זיי קאָנען אָנגעווענדעט ווערען צו יעדען לאַנד. אומעטום קומען פאָר גענעראַל־פּראָבעס פון די קינפטיגע שלאַכטען און מלחמות, מאַנעווערס און איבונגען, פון קריג אין דער לופט און מיט גאַז, מיט'ן אַנטייל פון דער ציווילער בעפעלקערונג. און דאָס אַלעס שאַפט ביי דער בעפעלקערונג פון יעדען לאַנד די איבערצייגונג, אַז דער קריג מוז קומען, אַז ער איז לחלוטין אונפערמיידליך.

כל זמן עס זענען טעטיג די פּראָפעסיאָנעלע קריגס־מאַכערס, די גענעראַלען, די גענעראַל־שטאַבען, די רעאַקציאָנערע פּאַרטייען און די רעאַקציאָנערע פּאָליטיקער, די פאַבריקאַנטען פון געוועהר און אַמוניציע, קאָן מען רעדען נאָך וועגען דעם, אַז דאָס טליען נאָך די מלחמה־נעסטען פון דער אַלטער וועלט. אָבער אין שטראָם פון דער קריגס־פּראָפּאַגאַנדע ווערט דאָך אַריינגעצויגען די גאַנצע בעפעלקערונג, די יוגענד, דער דור, וועלכער האָט דעם וועלט־קריג נישט געזעהען ווערט ערצויגען אין מיליטערישען גייסט. און דערפאַר איז די געפאַהר פון קריג אַזוי גרויס און דערפאַר זענען די אויסזיכטען אין דער הינזיכט אַזעלכע פעסימיסטישע. אָט אַזאַ מאָמענט לעבען מיר איבער. די אַלטע וועלט, וועלכע האָט אַריינגעוואָרפען אַלע פעלקער און לענדער אין דעם גיהנם פון וועלט־קריג, גרייט שוין צו אַ נייעם קריג און מאַכט פערטיג דעם נייעם דור דעם קריג צו פיהרען.

ס.

קאָלאָנעל קיש איז פּאַריז

פּאַריז (יט"אַ) אויף דער איינלאַדונג פון דער „יודישער פעראייניגונג פאַר'ן אויפבוי פון א"י", בראש פון וועלכער עס שטעהט ד"ר מ. קריינין איז קיין פּאַריז אָנגעקומען דער געוו. מיטגליד פון דער עקזעקוטיווע פון דער יודישער אַגענץ און לייטער פון פּאָליטישען אַגענץ־קאָמיטעט אין ירושלים קאָל. קיש. אויף אַן אויפנאַהמע לכבוד קאָל. קיש האָט
לאַגע פון א"י.
ער געהאַלטען אַ רעפעראַט וועגען דער עקאָנאָמישער

די שפּאַנישע רעגירונג רעסטאַורירט די אַלטע סינאַגאָגע אין קאָרדאָווא

מאַדריד (יט"אַ) די שפּאַנישע רעגירונג האָט אַסיגנירט 10 טויזענד פּעזעטאַס אויף רעסטאַורירען די סינאַגאָגע אין קאָרדאָווא, וואָס שטאַמט פון מיטעלאַלטער. ווי בעקאַנט, האָט דער שפּאַנישער פּאַרלאַמענט געהאַט בעשלאָסען צוריקגעבען די יודען די אַלטע שוהל. די קאָמיסיע פאַר אַלטערטימליכער קונסט איז אָבער אַרויסגעטרעטען געגען דעם דאָזיגען בעשלוס און געפאָדערט, אַז די שוהל אַלס קולטור־היסטאָרישער דענקמאָל זאָל איבערגעגעבען ווערען אונטער דעם שוץ פון דער קאָמיסיע. גלייכצייטיג מיט'ן אַסיגנירען די דערמאָהנטע סומע אויף אָפּפרישען די אַרכיטעקטאָניק פון דער אַלטער סינאַגאָגע אין קאָרדאָווא האָט די רעגירונג אָנגעדייט, אַז די שוהל וועט איינגעהאַלטען ווערען אַלס דענקמאָל און נישט אַלס געבעט־הויז.

פאַרוואָס האָב איך סימפּאַטיעס צום ציוניזם
אינטערעסאַנטער אַרטיקעל פון פיהרער פון די פראַנצויזישע סאָציאַליסטען לעאָן בלום

דער פיהרער פון די פראַנצויזישע סאָציאַליסטען לעאָן בלום האָט אין דער גרויסער יודישער צייטונג אין ניו־יאָרק „טאָג" אָפּגעדרוקט אַ גאָר אינטערעסאַנטען אַרטיקעל וועגען דער פראַגע, פאַרוואָס ער סימפּאַטיזירט מיט'ן ציוניזם, און פאַרוואָס די פראַנצויזישע יודען דאַרפען מיטהעלפען דעם אויפבוי פון ארץ־ישראל. מיר ברענגען פון אַרטיקעל איינציגע שטעלען.

אין פערלויף פון דעם אַנטיסעמיטישען פּעריאָד האָט מען אָפט בעהויפּטעט, אַז דער יוד קאָן קיינמאָל נישט זיין אַ גאַנצער, אומגעטיילטער פראַנצויז, אַז אין האַרצען בלייבט ער שטענדיג אַ יוד — עפּעס פערשידענאַרטיגס און פרעמדס, וואָס דער עכטער פראַנצויז קען עס נישט איינזעהן. דערבער נעמען אָן די פראַנצויזישע יודען דעם שטאַנדפּונקט, אַז ווען זיי זאָלען ווערען איבערגעגעבענע ציוניסטען, וואָלטען זיי פערשטאַרקט אָט דעם אַרגומענט, און אַזאַ האַלטונג פון זייער זייט וואָלט שיער נישט אויסגעטייטשט געוואָרען אַלס בעווייז דערצו.

וואָס אַנבעלאַנגט מיך אַליין בין איך אַ פראַנצויזישער יוד, און איך קען געוויסענהאַפט בעהויפּטען, אַז איך בין אַ גוטער פראַנצויז. איך בין געבוירען געוואָרען אין פראַנקרייך, אין סאַמע האַרץ פון פּאַריז; מיינע עלטערען און גרויס־עלטערען האָבען געלעבט אין פּאַריז און ווי ווייט די געשיכטע פון מיין בעשיידענער פאַמיליע קאָן נאָכגעפאָרשט ווערען — צוגעגעבען, אַז נישט זעהר ווייט צוריק — געפין איך, אַז מיינע אור־עלטערען זענען געווען עלזאַסער, וואָס מיינט אויך פראַנצויזיש; איך בין אויפגעצויגען געוואָרען ווי אַ פראַנצויז; כ'האָב בעזוכט פראַנצויזישע שולען, מיינע חברים זענען פראַנצויזען און איך האָב אָנגעהאַלטען פראַנצויזישע פּאָסטענס. איך גלויב, אַז די פראַנצויזישע קולטור איז געוואָרען אַ טייל פון מיר ביז צו אַ זעהר היבשער מדרגה. איך רעד פראַנצויזיש פולקאָם און אָהן דעם מינדסטען שפּור פון אַ פרעמדען אַקצענט. אַפילו מיינע געוויכטס־צוגען זענען פריי פון בעזונדערס בעמערקבאַרע ראַסען־שטריכען. איך בין בערעכטיגט צו בעטראַכטען מיך ווי אַסימילירט, און איך פיהל ביי זיך זיכער, אַז עס איז נישטאָ קיין עלעמענט, און מעג ער זיין ווי פיין, פון פראַנצויזישען גייסט, פון פראַנצויזישען כבוד, אָדער פראַנצויזישער קולטור, וואָס זאָל מיר זיין פרעמד. און דאָך, כאָטש איך פיהל זיך אַלס עכט פראַנצויזיש, פיהל איך, אין דער אייגענער צייט, אַז איך בין אַ יוד.

אויך האָב איך קיינמאָל נישט בעמערקט אַפילו דעם מינדסטען ווידערשפּרוך אָדער געגענזעצליכקייט צווישען אָט די צוויי פאַזען פון מיין בעוואוסטזיניגקייט. איך בין איינמאָל שטאַרק איבערראַשט געוואָרען פון עפּעס וואָס ד"ר וויצמאַן האָט געזאָגט — אַ בעהויפּטונג, וועלכע איך בעטראַכט ווי אַ טיפען אַנאַליז, וואָס איז אמת נישט נאָר ביי אונז יודען, נאָר אויך ביי פיל אַנדערע: אַז אַ מענש קאָן האָבען און האָט כמעט שטענדיג — אַ פילפאַכע נאַציאָנאַלע לאָיאַליטעט. דאָס געהערען איינגאַנצען צו איין לאַנד שליסט נישט אויס דעם מענשענס פעהיגקייט צו פיהלען זיך אַלס אַ גאַנצען טייל פון אַן אַנדער גרופּע פון אַן אַנדער מענשליכער געזעלשאַפט. מיר קאָנען זיך פיהלען פראַנצויזיש פולקאָם און אָהן שום קוואַליפיקאַציעס און דאָך האָבען די מעגליכקייט צו פיהלען זיך ווי אַ גאַנצער טייל פון אַן אַנדער געזעלשאַפטליכען איינס, נישט אַכטענדיג פון וואָס פאַר אַ כאַראַקטער וואָס זאָל נישט זיין. מיר קענען אָנגעהערען צו דער יודישער געמיינדע מיט קערפּער און נשמה, און דאָך זיין פולשטענדיג פראַנצויזיש אין אַלע אונזערע געפיהלען.

דאָ איז נישטאָ קיין שום שוועריגקייט אָדער ווי ווידערשפּרוך. אַ יוד קאָן זיך פולקאָם צופּאַסען און אַסימילירען זיך צו זיין סביבה; זיין אַ פראַנצויז אין יעדער בעציהונג און דאָך נישט צושטערען אָדער לויז מאַכען אַפילו אויף אַ האָר דעם באַנד, וואָס האַלט איהם געבונדען צו דער יודישער גרופּע. איך זעה דאָ נישט קיין שום אורזאַך פאַר שוועריגקייטען. אַדרבה, מען קאָן אָנווייזען אויף ביישפּילען פון אַזאַ פעראייניגטער לאָיאַליטעט אין אַלע דורות.

אַלס פראַנצויזען לעבען מיר זעהר פריידליך און גליקליך אין פראַנקרייך, אָבער צי קאָנען מיר לאָזען אָט דאָס געפיהל פון פערזענליכער זיכערקייט אונטערדריקען אונזער געפיהל פון מיטגלידערשאַפט אין דער יודישער משפחה אויף אַזוי ווייט, אַז מיר זאָלען פערגעסען, אַז אין אַנדערע לענדער געפינען זיך יודען וועמענס לעבען איז נישט אַזוי רוהיג און גליקליך ווי אונזערס? צי קאָנען מיר פערגעסען די אַרבייט, וואָס איז נויטיג צו פערבעסערען די יודישע לאַגע אין אַנדערע לענדער? ווייל, זאָגט איך, און וואָס איהר ווילט — דער ציוניזם איז נישט געבוירען געוואָרען ווי אַ ראַציאָנאַלע פאָדערונג — און איז דאָס אויך היינט נישט — נאָר די בעוועגונג איז געבוירען געוואָרען פון יענעם פאַקט און בעוואוסטזיין, אַז מיליאָנען יודען, די גרעסטע מאַיאָריטעט פון'ם יודישען פאָלק, קאָנען נישט געפינען קיין נאָרמאַלע צושטאַנדען פאַר'ן צופּאַסען און אַסימילירען זיך אין קיין שום אַנדער לאַנד און דערייבער איז נויטיג צו פערזיכערען זיי אַ ווינקעל, וואו זיי זאָלען קאָנען געפינען דאָס, וואָס דיפּלאָמאַטישע דאָקומענטען רופען אָן „אַ נאַציאָנאַלע היים", און מען האָט זיי מיט אָט דעם היימלאַנד געמוזט בעזאָרגען, ווייל יענע לענדער, אין וועלכע זיי האָבען געוואוינט, האָבען עקשנותדיג זיך אָפּגעזאָגט פון לאָזען זיך פיהלען דאָרט אין דער היים געזעצליך אָדער פּראַקטיש. דאָס טאָרען מיר נישט פערגעסען. עגאָאיזם טאָר קיינעם נישט טרייבען ביז צו אַזאַ פּונקט, אַז דאָס זאָל פערגעסען ווערען. דאָס וואָס איינער געפינט זיך אַליין אין אַ רוהיגער און זיכערער פּאָזיציע, דאַרף נישט בעטראַכט ווערען ווי אַן אורזאַך צו פערגעסען עס, צו לייקענען עס און צו פערלירען יענעם סאָלידאַריטעט־געפיהל, וואָס פעראייניגט אונז מיט ווייניגער גליקליכע, ווייניגער זיכערע — און אָפט גרויזאַם־פערפאָלגטע יודען.

טראַגעדיע פון דער היטלער־בעוועגונג
זי לעבט איבער אַ טיפען קריזיס און מ'זוכט פאַר איהר אַ אידעאישע רעטונג

די גרויסע פּאָליטישע דורכפאַלען, וועלכע ס'האָט געליטען אין דער לעצטער צייט די נאַציאָנאַל־סאָציאַליסטישע בעוועגונג, האָט שוין געבראַכט צו אַ קריזיס, דערווייל בלויז אַן אידעאישען, ער קאָן אָבער לייכט איבערגעהן אויף אַ פּאָליטישען און אָרגאַניזאַציאָנעלען. עס לאָזט זיך בעמערקען אַ שטרעבונג צו רעווידירען די גרונד־הנחות פון דער פּאַרטיי, בויען זי אויף אַנדערע אידעאישע פּרינציפּען. די דאָזיגע שטרעבונג, וועלכע האָט שוין דעם נאָמען דער „דריטער פראָנט", ווערט פערטראָטען דורך עטליכע גאַנץ בעגאַבטע פּובליציסטען, „וועלכע" גרופּירען זיך אַרום דער צייטונג „טעגליכע רונדשוי". איינער פון די דריטע פראָנט־אָנהענגער, צערער ענטוויקעלט זיינע אידעען אין אַ רייה אַרטיקלען אין דער דערמאָנטער צייטונג.

דער געדאַנקען־גאַנג פון צערער'ן איז פאָלגענדער:

פון דעם מאָמענט אָן זינט הינדענבורג האָט אָפּגעוואָרפען די פאָדערונג פון היטלערן מכח דער גאַנצער מאַכט, איז די לאַגע פון די נאַציאָנאַל־סאָציאַליסטען געוואָרען אַ טראַגישע. כאַפּען זיך צו רעוואָלוציאָנערע מעטאָדען איז זעהר אַ ריזיקאַלישע זאַך. רעכענען צו גרויסע האָפנונגען אויף נייע וואַהלען אין דער צייט, ווען אין דער פּאַרטיי הערשט אַ געוואַלדיגע מידקייט און די קאַסע איז ליידיג, קאָן מען נישט. אָבער ווייטער בלייבען אין אָפּאָזיציע איז געפעהרליך. דאָס ברענגט אַריין דעמאָראַליזאַציע אין די רייהען פון דער פּאַרטיי. די מאַסען, וועלכע גרופּירען זיך אַרום די ראַסיסטען, פאָדערן פּאָזיטיווע מעשים, מיטינגען, רעדעס און פּאַראַדען זענען אַלעמען דערעסען געוואָרען. היטלער זוכט אַן אויסוועג פון לאַגע דורך צוזאַמענאַרבייט מיט עלעמענטען, וואָס זענען פרעמד דעם גייסט פון „נייעם" דייטשלאַנד.

איבערגעהענדיג מיט די קאָנסערוואַטיווע עלעמענטען, וועלכע האָבען איצט די מאַכט אין די הענד, האָט זיך היטלער פערשאַנצט אין די ליבעראַלע פּאָזיציעס. ער פיהרט אַ קאַמף געגען דער דיקטאַטור פון די באַראָנען פאַר דער אידעע פון פּאַרלאַמענטאַריזם. אַזאַ טאַקטיק איז, לויט דער מיינונג פון צערערן, פאַלש און געפעהרליך. דעם דאָזיגען פאַלשען וועג דאַרף מען פערלאָזען. היטלער דאַרף בעגריסען די פּראַקטישע דיקטאַטור, וואָס איז איינגעשטעלט געוואָרען אין דייטשלאַנד, און נישט אָפּשוואַכען זי דורך שיצען די פּאַרלאַמענטאַרישע פאָרמען. די איצטיגע פאָרם פון דיקטאַטור איז אַן אויסגעצייכענטע. מ'דאַרף נאָר אַריינלעגען אין איהר אַ גוטען אינהאַלט. אָט דאָס איז איצט די אויפגאַבע פון דער נאַציאָנאַל־סאָציאַל. בעוועגונג. דער קאַבינעט פון פּאַפּענן וויל פערוואַנדלען די מלוכה־מאַכט אין אַ געוועהרק־צייג צו ראַטעווען דעם גאַנגרענעזירענדיגען קאַפּיטאַליזם. אָט אויף דעם פראָנט דאַרף געפיהרט ווערען אַן ענטשיידענער קאַמף. היטלער דאַרף ענטשיידען זיך שטעלען אויף די אַנטיקאַפּיטאַליסטישע פּאָזיציעס, איינרייסען דעם פלירט מיט דער געלד־פּלוטאָקראַטיע, אַרויסרוקען אַ ברייטען סאָציאַליסטישען פּראָגראַם. מען דאַרף פּאָליטיזירען און אָרגאַניזירען די נאַטירליכע כחות פון לאַנד, די אַרבייטער־סינדיקאַטען, די לאַנדווירטען, די פּראָפעסיאָנעלע אָרגאַניזאַציעס, יוגענד־ליגעס א. א. וו. אָט אויף די כחות דאַרף מען זיך שטיצען ביים אויסאַרבייטען אַ ברייטען ראַדיקאַלען סאָציאַליסטישען פּראָגראַם. אָבער די פאָרמען פון פּאָליטישען אַבסאָלוטיזם דאַרפען בלייבען.

אָט דאָס זענען די אידעען פון צערער'ן. נישט אַריינגעהענדיג אין עצם פון זיינע אידעען, מוז מען נאָר בעמערקען, אַז פאַר היטלער'ן איז די ערשטע און וויכטיגסטע זאַך די פראַגע וועגען פערכאַפּען די מאַכט. עס געהט דאָ נישט וועגען דיקטאַטור בכלל, נאָר וועגען דיקטאַטור, וואָס זאָל ליגען אין די הענד פון איהם, דעם פיהרער פון די נאַציס. כדי אַרויסצוּוואַרפען די פּאַרלאַמענט־רעגירונג פון ברינינג'ען, האָט זיך היטלער פעראייניגט מיט די באַראָנען, איצט איז ער גרייט געווען צו געהן אינאיינעם מיט ברינינג'ן, כדי צו בעקעמפען די באַראָנען־רעגירונג פון פאָן־פּאַפּען'ען. דאָ האַנדעלט זיך נישט וועגען אידעען, נאָר וועגען חוילען קאַמף פאַר דער מאַכט, וואָס ווייטער צו טון מיט דער מאַכט — וועגען דעם הערשט אין דער היטלער־בעוועגונג אַזאַ כאַאָס. אַזאַ פינסטערקייט אין די מוחות, אַז ס'איז, דאַכט זיך, אונמעגליך, אָהן אַריינצוברענגען קלאָרקייט, סיידען אויפרייסען די גאַנצע בעוועגונג און צושפּאַלטען זי אין די קלענסטע פּאָליטישע גרופּען. (ען)

מאָריס מעטערלינק און פּאָל בורזשע
צוויי בעריהמטע שריפטשטעלער פייערען זייערע יובילייען

די טעג האָבען כמעט צוזאַמען געפייערט — דעם 70־יעהריגען יובילעי דער בעריהמטער שרייבער מאָריס מעטערלינק און דעם 80 יעהריגען דער פראַנצויזישער שריפטשטעלער פּאָל בורזשע.

צו זיין 70 יעהריגען יובל איז מאָריס מעטערלינק, ווי בעוואוסט, באַמיטירט געוואָרען דורך קעניג אַלבערט פון בעלגיען אַלס גראַף. מאָריס מעטערלינק וואוינט איצט אין ניצע, אין אַ פּרעכטיגער ווילע, וועלכע איז אַרומגערינגעלט מיט אַ גרויסאַרטיגען גאָרטען. די ווילע איז געבויט, לויט'ן פּלאַן, וועלכען מעטערלינק האָט אַליין אויסגעאַרבייט. נישט קוקענדיג דערויף, וואָס דער בעריהמטער שריפטשטעלער איז שוין אין די יאָהרען, איז ער דאָך נאָך פול מיט יוגענדליכער ענערגיע און אַקטיוויטעט, דאָס האָבען קאָנסטאַטירט אַלע זיינע גוטע פריינד און פערעהרער, וועלכע האָבען אַנטייל־גענומען אין זיין יובילעי־פייערונג. דעם מיטאַרבייטער פון „פּאַרי סואַר", וועלכער האָט בעזוכט דעם שריפטשטעלער אויפ'ן צווייטען טאָג פון די יובל־פייערונגען, האָט דער שריפטשטעלער מיט פרייד דערצעהלט וועגען די פיל גראַטולאַציעס פון זיינע אָנהענגער און מיט אַ בעזונדערער פרייד וועגען דער גראַטולאַציע פון'ם קעניג אַלבערט און דעם טיטול גראַף, וועלכען ער האָט פון קעניג בעקומען.

מיט אַ שמייכעל האָט ערקלערט מעטערלינק דעם זשורנאַליסט, „אין מיין משפחה איז שוין פערהאַן איינער אַן אור־זיידע, וועלכער איז אויך בעשאָנקען געוואָרען מיט אַן עהרען־טיטול פאַר עפּעס פערדינסטען. איינער פון די מעטערלינק'ס, אַ בעשיידענער [illegible], איז אין 16־טען יאָהרהונדערט דערהויבען געוואָרען אין ריטערליכען שטאַנד פאַר דער הילף, וועלכע ער האָט ערטיילט זיינע מיטבירגער בעת אַ הונגער, וואָס האָט בעזוכט די געגענד און אין אונזער שטאָט גוט געפינט זיך ביז איצט דער הערב פון אָט דעם דאָזיגען איידעלען ריטער, מיין אור־זיידע".

עס איז אינטערעסאַנט, ווי מעטערלינק דערצעהלט, ווי אַזוי עס האָט זיך בעקענט מיט זיינע שאַפונגען אָקטאַוו מירבאָ, וועלכער האָט דער ערשטער בעמערקט דעם יונגען שריפטשטעלער און מיט אַ בעגייסטערטען אַרטיקעל אויפמערקזאַם געמאַכט אויף איהם די גאַנצע וועלט. איינמאָל האָט אָקטאַוו מירבאָ געוויילט ביי איינעם פון מעטערלינקס פריינד. נאָ'ן מיטאָג האָט זיך מירבאָ צוגעלעגט אַ ביסעל שלאָפען. צוקאָפּענס פון דיוואַן, וואו מירבאָ האָט גערוהט איז געשטאַנען אַ שאַנק

(ווייטער זעה 9־טע זייט)

טראַגעדיע פון יודישע עמיגראַנטען אַהין וואָינרעכט אין פאַריז

אין „פּאַריזער הײנט" דערצעהלט י. חאָמסקי:

יעדען מאָנטאָג אינאוועגד שטייט אין אַ פינ־סטערען הויף אַ שווערענגע יודען — יונגעלייט, אַר־בייטער, עלטערע יודען, טאַטעס מיט קינדער אויף די הענט; זיי שטייען אין דער פינסטער און האָבען מורא צו רעדען; יעדער מיט אַ פּעקעל אין דער האַנד — אַ פּעקעל פּאַפּירען; און צווישען די פּאַ־פּירען איינס, וואָס איז בלוי, אָדער רויט אָדער ווייס.

— אַנ'אַרויסשיקונגס־פּאַפּירעל!

יעדען מאָל ווען די טיר עפענט זיך ווערען פנימער בעלויכטען; מידע יודישע פּנימער, דער־שראָקענע אויגען, בליקען פול מיט צער און עלענד, פול פראַגעס און ווייטאָג:

— וואוהין פאָהרען? וואָס טון?

יודען, אַנטלאָפענע פון הונגערהיים, און בער־דראָהט אַרויסגעשיקט צו ווערען פון דעם נייעם לאַנד. מייסטענס אָרימע, מייסטענס הונגעריגע און אָפט אויסגעזויגענע ביז'ן ביין פון האַרצלאָזע „מאַכערס" וואָס לויערען אויף זייער קרבן — דעם אָרימען עמי־גראַנט, דעם אַרבייטסלאָזען אַרבייטער; איצט וואַר־טען זיי שטילע און דערשראָקענע אין פול אַנגסט אויף דער לעצטער הילף; אָדער גייט איצט זייער לעצט געבעט; אין דער בירה פון דער „ליגע געגען אַנטיסעמיטיזם".

מאַמעס וואַרטען; יונגע אַרבייטער וואַרטען; אַלטע ווואַרטען; אַלע קומען בעטען אָדער קומען הערען דעם רעזולטאַט פון דער אינטערווענץ.

יעדען מאָנטאָג אָוועגד בעהמט די קאָמיסיע אויף אין איהר קליינעם לאָקאַל און די יודען, וואָס קר־מען אָהער מוזען וואַרטען אין דער רייה אויף אַ פינסטערען הויף: און עס איז אַ טרויעריגע דעפי־לאַדע פון עמיגראַנטען־נויט; יעדער איינער איז אַ שטיק יודישע וואָגלער־טראַגעדיע; יעדער דער־ציילט זיין קורצע געשיכטע — געקומען, אַוועק פון דער היים, פון נויט און עלענד, פערקויפט דאָס לעצטע, געקומען קיין פּאַריז, שווער געאַרבייט, נאַכט נישט געשלאָפען, טעג געהונגערט, די פרוי געבראַכט און אַ קינד שוין דאָ, און איצט שיקט מען אַרויס — ראַטעוועט!

— „מאַכערס" האָבען מיר צוגעזאָגט אַלץ צו פערזאָרגען האָב איך אַלץ פערקויפט און איצט בין איך אָרים און עלענד און אויף דער גאַס...

בין איך אַוועק צום מאַכער און גענומען וויי־נען:

— האָסט דאָך מיר מיט אַ מעסער געשאָכטען, גיב כאָטש צוריק דאָס געלד!

זאָגט ער:

— אַרויס!

ווייך איך, בעט איך.

— וועסט שוין אַרויס!

און אויף מאָרגען קומט מען פּאַרטאָג מיך אַ רעסטירען און מ'שיקט מיך אַרויס.

דערווייס איך זיך, אַז דער מאַכער האָט מיך געמסרט; מ'שיקט מיך אָפּ צום בעלגישען גרעניץ; איצט בין איך צוריק אין פראַנקרייך.

— איהר האָט דאָך נישט געטאָרט?

— טאָ וואָס דען זאָל איך טון? — וואו זאָל איצט אַ יוד געהן? בעלגיען איז געשלאָסען און, אין טייך.

פאַר זיין אָהן אַ וויזע קריגט מען אַ חודש טור־מע, בין איך צוריקגעקומען; עס איז דאָך פּאָרט דאָס בעסטע לאַנד פאַר יודען; בעט איך אייך — ראַטעוועט! העלפט מיר!

און נאָך אַנ'אַלטע יודישע פרוי קומט; שוין צעהן יאָהר אין פראַנקרייך, און זי האָט נישט גע־ביטען די קאַרטע. איצט קומט דערפאַר אַ סך שטראָף און די טאָכטער איז דאָ אָרים ווי די נאַכט...

אַ פאָטער פון פיר פיצלעך קינדער קומט ווײ־נען:

— אויב מ'שיקט מיך אַרויס, וואַרף איך זיך

אַנ'אמת'ער פילם פון יודישע צרות; אַ כסדר'־דיג וויינען און אַזוי פיל טרעהרען פון עלענד און נויט; ווער קען דען אַלץ אויסהערען; אָט ווערט אַזוי אומעטיג און פיינליך אין דעם קליינעם לאָקאַל און די יונגעלייט הערען אויף אויסצופרעגען און אַלע בלייבען אַזוי שטיל; די לײדען פרעסען אויף די יונגע הערצער; מ'קען מעהר נישט הערען, מ'־קען מעהר נישט זעהן דעם אָפּגרונט פון פּיין און טרעהרען פון דורך אומברחמנותדיגע מאַכערס אויסגענוצטען און הונגעריגען יודישען וואָגלער.

פון יאַנואַר אָן האָט די סעקציע אינטערווע־נירט ביי 250 אַרויסגעשיקטע יודישע פאַמיליעס און כמעט אַלע אינטערווענצען זענען געקרוינט געוואָרען מיט ערפאָלג; אַ סך פון אָנגעזעהענסטע פראַנ־צויזישע דעפּוטאַטען העלפען דער קאָמיסיע; די סעק־ציע פיהרט אַנ'אומברחמנותדיגען קאַמף געגען די מאַכערס; אַלץ ווערט געטון פולשטענדיג אומזיסט.

ווי עס האַלט מיט דער קאָלאָניזאַציע אין קרים

מאָסקווע, (יט"א) דער „עמעס" פּערעפּענט ליכט אַנ'אויספיהרליכע קאָרעספּאָנדענץ וועגען דער לאַגע פון די יודישע קאָלאָניעס אין קרים. דער קאָ־רעספּאָנדענט שטעלט פעסט אַז די רעזולטאַטען פון דער איבערוואַנדערונגס־אַרבייט אין קרים זענען גוּ־טע און אַז די איינוואַנדערונגס־פּלענער פון היינטיגס יאָהר זענען אינגאַנצען אויסגעפיהרט געוואָרען. די רעעמיגראַציע פון קרים איז בעדייטענד קלענער ווי אין די פריהערדיגע יאָהרען.

נישט קוקענדיג אָבער דערויף, איז זעהר מעג־ליך, אַז מיט'ן אָנקום פון הערבסט און ווינטער זאָ־לען די איבערוואַנדערער געצוואונגען זיין פונאַנדער־צולויפען זיך צוריק פון וואַנען זיי זענען געקומען. ווייל וואַלגערען זיך, ווי ביז איצט אין ענגע און שמוציגע וואוינונגען צו עטליכע פאַמיליעס אין איין צימער, וועלען די איבערוואַנדערער מעהר נישט קענען און נישט וועלען.

בעזונדערס שווער איז די לאַגע אין אַ רייה קאָלכאָזען, פון יעווסאַטרי ראַיאָן. אין קאָלכאָז „יודישער פויער", וואו 72 פאַמיליעס וואַלגערען זיך אין ענגע נישט היגיענישע לאָקאַלען, האָט מען אָב־שטאָט 11 הייזער אויסגעבויט קוים 3. נישט בעס־סער איז די לאַגע אין אַ רייה אַנדערע יודישע ישו־בים אין קרים. דאָרט וואו עס זענען שוין פערהאַן וואוינונגס־הייזער, זענען נישט דאָ קיין שטאַלען פאַר פיה און עופות, און די איבערוואַנדערער זענען געצוואונגען צו האַלטען זייער לעבעדיגען אינוועני־טאַר אין די שטובען אָדער, אין בעסטען פאַל, אין צייטווייליגע שטעלכלעך, וואָס זיי שטעלען צונויף האַרט נעבען זייערע וואוינונגס־לאָקאַלען, די ענגע־שאַפט און שמוץ האָבען געוואַלדיג פערמעהרט די פּאַראַזיטען, וואָס ברענגען כלערליי קראַנקהייטען.

נישט בעסער שטעהט עס מיט דער פראַגע וועגען שול־געביידעס, די שולען געפינען זיך אין צייטווייליגע, זעהר ענגע און שלעכטע לאָקאַלען, וואָס עס רופט זיך שלעכט אָפּ סיי אויפ'ן געזונד פון די קינדער, סיי אויף די למודים.

דער קאָרעספּאָנדענט פון „עמעס" בעשולדיגט אין די הערשענדע אונאָרדנונגען די פריהערדיגע לייטונג פון „קאָמזעט" בראש מיט מערעזשינען און זאָגט, דאָס אויב עס וועלען נישט אָנגענומען ווערען קיין ענערגישע מיטלען באַלד צו לעזען די וואוי־נונגס־פראַגע און די פראַגע וועגען געביידעס פאַר שולען און עס וועט נישט בעזייטיגט ווערען די גע־וואַלדיגע שמוץ, ענגשאַפט און פּאַראַזיטען פון די קאָלכאָזישע הייזער אין קרים, וועלען די רעזולטאַ־טען פון דער היי־יעהריגער איבערוואַנדערונגס־קאַמפּאַניע געהען פערלוירען, ווייל די איבערוואַנ־דערער וועלען זיך צולויפען.

מאָסקווע, (יט"א). אין איינעם פון די מאָס־קווער דראַמאַטישע טעאַטערען וועט איינגיכען גע־שטעלט ווערען אַ פּיעסע פון יודישען לעבען אין בירא־בידזשאַן, די פּיעסע איז געבויט אויפ'ן מאַ־טעריאַל פון בוך „יודען אין דער טייגע" פון וויק־טאָר פינק, וועלכער האָט פאַריגעס יאָהר בעזוכט בירא־בידזשאַן. פינק האָט אויך געשאַפען די אינ־סצעניזאַציע.

די ווייס־רוסישע מלוכהשע קינאָ־אונטערנעה־מונג גרייט צו אַ פילם פון דער יודישער איבערוואַנ־דערונג אין בירא־בידזשאַן.

אַ נייע לופטשיף, וועלכע קאָן זיך צעפּלאַצען אויף דער ערד, נישט זייענדיג דערביי פון קיינעם צוגעהאַלטען.

ערב דער לעזונג פון דער בירגערשאַפטס־פראַגע אין רומעניען

בוקאַרעשט, (יט"א) די פראַגע פון ענ־דערען די עקזיסטירענדע בירגערשאַפטס־געזעצען אין רומעניען צוליב וועלכע צעהנדליגער טויזענדער יודען זענען בעראַובט פון זייערע בירגער־רעכט, איז איצט אַריינגעטרעטען אין אַ דעצידירענדען סטאַ־דיום.

דער יודישער דעפּוטאַט אַדוו. מיכאַל לאַנדאו האָט דורך פּאַרלאַמענטאַרישער איניציאַטיוו אַ־ייגנע טראָגען אַנ'ענטשפּרעכענדען געזעץ־פּראָיעקט וואָס איז אונטערגעשריבען געוואָרען דורך פופציג דעפּו־טאַטען, צוו. אַנד. דורך דעם וויצע־פּרעזידענט פון פּאַרלאַמענט לופּעסקו, הגם דער פּאַרלאַמענט האָט אָפּגעוואָרפען די דרינגליכקייט פון דעם. לאַנדאוס געזעץ־פּראָיעקט איז אָבער שוין איצט בעוואוסט אַז נישט בלויז די יודישע דעפּוטאַטען, נאָר אויך פיל דעפּוטאַטען פון דער רעגירונגס־פּאַרטיי און אַנדערע וועלען דעם געזעץ־פּראָיעקט אונטער־שטיצען.

לויט דעם דאָזיגען פּראָיעקט זאָלען בעקומען די רומענישע בירגער־רעכט אַלע פּערזאָנען וואָס זע־נען געוועזען איינוואוינער פון די מיט רומעניען פער־איינינגטע פּראָווינצען און האָבען געזאָגט פון דער בירגערשאַפט אין די ענטשפּרעכענדע לענדער, אויב זיי האָבען נישט אָפּטירט לטובת אַנ'אַנדער בירגערשאַפט נאָך דאָס יאָהר 1924, די יעניגע, וואָס האָבען אָפּטירט לטובת אַנ'אַנדער שטאַט צו עמי־גראַציע־צוועקען און האָבען פונדעסטוועגען נישט עמיגרירט, און אַזוי אַרום אויך נישט בעקומען די פרעמדע בירגערשאַפט, וועלען רומענישע בירגער, דער געזעץ־פּראָיעקט פון דעם. לאַנדאו זעהט נאָך הוץ דעם פאַר אַנדערע פערלייכטערונגען ביים בעקו־מען די רומענישע בירגערשאַפט.

אויב דער דאָזיגער פּראָיעקט זאָל דורכין פּאַר־לאַמענט אָנגענומען ווערען, וועלען פיל טויזענדער יודען און אַנדערע איינוואוינער פון רומעניען בע־פרייט ווערען פון זייער טרויעריגען מצב אַלס „שטאַטלאָזע".

DR. MED. J. LUBICZ
כירורג־אָרטאָפּעד
פּאַלודביאַנאַ 9, טעל. 183-17
קראַנקהייטען פון די ביינער, געלענקען,
פערקרימונגען פון די פלייצעס און גלידער
איינענע פּראַצאַווניע פון זעמטליכע אָרטאָפּעדישע אַפּאַראַטען ווי: זעקלאַרקעס אויף פלאַטפוסען, קינסטלכע הענד און פיס, גאָרסעטען א. אז. וו.
צוריקגעקעהרט
נעהמט אָן פון 2.30 ביז 4.30 נאָכמיטאָג.

אין נעץ פון אַ לובלינער מאַניקוזשיסטקע

דער פאָטער האָט איהם געראַטעוועט פון אונטער דער חופה

לובלין. דער טיטול־קעפּעל: „אין נעץ פון אַ לובלינער מאַניקוזשיסטקע" דאַרף קיינעם נישט איבערשרעקען, מען האָט דאָ אונזער העלד נישט גע־וואַלט חלילה פערפיהרען, די מאַניקוזשיסטקע האָט בלויז געוואָלט איהם אַרונטער־פיהרען אונטער דער חופה.

דודל ב. אַ טאַטענס אַ קינד, אַ אָרענטליכער בחור איז צום ערשטען מאָל אַוועק מאַכען זיך מאַניקור. זיין פאָטער און זיין זיידע זענען אַפילו אויסגעקומען אָהן וועכענטליכע אָפּעראַציעס איבער־די נעגעל און פינגער, פאַר זיי איז גענוג געווען צו נעהמען פרייטאָג פאַרנאַכט אַ שאַרף „פען מעסערל", אַרומשניידען טיף די נעגעל, איינלעגען זיי אין אַ שטיקעל פּאַפּיר, צושניידען עטליכע שטיקלעך האָלץ אַלס „עדות" און דאָס אַלץ צוזאַמען אַריינוואַרפען אין פייער, אַזוי האָט געטון זיין זיידע דער טאַטע איינער האָט עס שוין געמאַכט אַביסעלע „אינטעלי־גענטער" — ער האָט זיך יעדען פרייטאָג געשטאָט מיט אַ מעסערעל, בענוצט מיט אַ קליין, שאַרף שע־רעלע, און קיין פּאַפּיר האָט ער די נעגעל נישט גע־לייגט, קיין „עדות" האָט ער שוין נישט בענוצט און אין פייער האָט ער זיי נישט געוואָרפען. ער האָט געשניטען — ווי יעדער „פּראָגרעסיווער" מענש — און געוואָרפען וואו ס'האָט זיך געלאָזט, דערפאַר איז שוין זיין דוד'ל אַוועק נאָך אַביסעלע ווייטער — צו דער שכנטע די מאַניקוזשיסטקע. צו „אַדעלאַ די נעגעל־שניידערין". אַזוי האָט דער פאָטער גערופען די יונגע שכנטע, וועלכע האָט זיך אין אַ צימער אַלס סובלאָקאַטאָרקע איינגעאָרדענט אַ מאַניקור־אַנ־שטאַלט. דודל'ס פאָטער האָט פּשוט געלאַכט: מייד־לעך זאָלען זיך מאַכען אַ פּרנסה פון שניידען נע־געל!...

דודלען אָבער איז זעהר געפעלען דאָס „נעגעל פאַך" דער עיקר דערפאַר, ווייל „אַדעלאַ די נעגעל־שניידערין" האָט פערמאָגט אַ שלאַנקע פיגור, אַ קאָפּ העלע גערדיכטע האָר, פערקרעמט ווי גרעטאַ גאַרבאָ, אַ פּאָר פיקערדיגע אויגען און וואָס פאַר אַ ליכטיג, וואַרעם און זיס שמייכעלע!

און אָט זיצט שוין אונזער דודל ביי דער מאַני־קוזשיסטקע אין שטוב, איין האַנד האַלט ער אין אַ שיסעלע וואַרעם וואַסער, די צווייטע האַנד זיינע גע־פינט זיך אין אַדעלאַס סאַמעט־ווייכע, פליישיגע און גראַציעזע הענטעלעך. דוד'לס אויגען קומען אויס גלייך ענטקעגען איהר אַדעלאַס פנים. ער פיהלט איהר אָטעם, מאָמענטענווייז טרעפט ער זיך אָן אין איהר בליק — אַזאַ ליבער, אַזאַ האַרציגער.

דודל שווייגט, אַדעלאַ אָבער רעדט צו איהם, אָפּ געהאַקטע ווערטער, אָבער ווי מחיהדיג זיי ווירקען אויף איהם.

— פראָשען פּאַנאַ... אַזעלכע פינגער ווי אייערע דאַרף מען קולטיווירען... דאָס זענען דאָך פינגער פון אַ פיינעם בחור... היינט משפט מען דאָך מענ־שען דער עיקר לויט זייערע מאַניקירטע נעגעל...

אַדעלאַ זעגט, שניידט, רייניגט, פוצט, פּיילט, שלייפט און לאַקירט, אַ שניט. עס רינגט געוואָס בלוט. דוד'ל אָבער פיהלט נישט וואָס מיט זיינע הענד געשעהט, ער איז בערוישט פון אַדעלאַס פילם־אַקטריסיש געזיכט. פון איהר צאַרט ליידענשאַפט־ליכען שטים, פון איהר פיינע בענעהמונג, און אַדעלאַ רעדט ווייטער:

— כ'האָב גאָר נישט געוואוסט וואָס פאַר אַ פיינעם שכן איך האָב... פאַרוואָס זעהט מען אייך אַזוי ווינציג.

דודל איז זעהר געפעלען די מאַניקור־אָפּעראַ־ציעס, און ער האָט אָנגעהויבען יעדען צווייטען טאָג צו בענייען די מאַניקור.

— פיינע נעגעל איז היגיעניש און עסטעטיש — האָט זיך דודל ווי פערענטפערט פאַר אַדער־לאַן, כדי זי זאָל זיך נישט כאַפּען, אַז נישט זיינע נאָר איהרע נעגעל טרייבען איהם צו אַזעלכע אָפטע וויזיטען ביי איהר. אָבער נאָך יעדען וויזיט איז דודל אַוועק מעהר דערשלאָגען, מעהר צורודערט און דע־נערווירט. אַדעלאַ האָט פונקט מיט'ן זעלבען שמייכע־לע „געשניטען די נעגעל" ביי אַנדערע געסט און פונקט אַזוי האָבען זיי איהר ווי איינגעשלונגען מיט זייערע בליקען און נישט חלילה אַזוי שעמעוו־דיג און בעשיידען ווי ער. נאָר אָפט אַזוי חוצפּהדיג, און תאווה'דיג! דודל האָט געזעהן אַדעלאַס שמיי־כעלע צו די געסט, זי איז דאָך נאָר צופריהען! דודל האָט פערשטאַנען, אַז די פּרנסה איהרע טרייבט איהר צו טאָלערירען די פייערדיגע און וואונקענדיגע בלי־קען פון איהרע געסט און ער האָט בעשלאָסען אַ סוף צו מאַכען צו איהרע און זיינע לייד...

אַדעלאַ האָט גאַנץ שנעל מסכים געווען אויף דודל'ס פאָרשלאַג און אויף זונטאָג אָוועגד האָבען זיי געהאַט אָפּגעשמועסט אַ שטילע חופה.

דער טאַטע וועט שוין מוזען מסכים זיין, מען דאַרף אָפּטון און פערטיג.

אַדעלאַ האָט ביי איהר אין צימער צוגעגרייט די חופה.

— אויב דער טאַטע דיינער וועט נישט מסכים זיין איז אויך נישט קיין אומגליק, איך פערדין און עס וועט קלעקען פאַר ביידע.

— ניין, דו וועסט ביי מיר קיין נעגעל נישט שניידען, איך קען נישט קוקען אין די אויסגעלאַסטע־נע פנימער פון דיינע געסט...

— נו, וועלען מיר זעהען...

עטליכע היימישע מענשען אַלס עדות און דודל שטעהט שוין אונטער דער חופה, אט דאַרף מען אַ רונטערפיהרען די כלה. אין דעם מאָמענט כראַלט זיך אויף די טיר און דודל'ס פאָטער, אַ בעקאַנטער סוחר פון לובאַרטאָווסקע גאַס, רייסט זיך אַריין מיט געפילדער און געשריי:

— אַהיים! שוין, די מינוט זאָלסטו אַרויס פון דאַנען!

דודל האָט זיך דערשראָקען, ער האָט קיין ווי־דערשטאַנד נישט געשטעלט און טאַטע־מאַמע האָ־בען גענומען ביי איהם דאָס „אונטער־פיהרעכץ" נאָר אַנשטאָט צו דער חופה האָבען זיי איהם בכבוד גדול אָפּגעפיהרט אַהיים.

רעכט און לעבען
יורידישע בײלאגע פון „נײעם פאלקסבלאט"

טשעק- און וועקסעל-געזעצע
(וויכטיגע אויפקלערונג)

טשעקען, וועלכע זענען אויך זיך אליין אנגעוויזען...

ס'קורסירען ארום אין לאנד פיל טשעקען, וועלכע זענען אויסגעשטעלט און טראסירט אויף איין און דערזעלבער אינסטיטוציע. ס'האנדעלט זיך דא וועגען טשעקען אויף פארצייגער, וועלכע שטאמען פון אזוי גערופענע פאמיליע אדער ערב-באנקראט-בענקלעך.

אזעלכע טשעקען, וואו דער אויסשטעלער איז גלייכצייטיג דער טראסאט, זענען לויט'ן לעצטען פונקט ארטיקל 5 פון פוילישען טשעקען-דעקרעט נישט גילטיג.

די דאזיגע אומגילטיגקייט דארף מען אבער פערשטיין אין דעם זין, אז די דערמאנטע טשעקען האבען נישט די נויטיגע רעכטליכע אטריבוטען און זייער רעאליזירבארקייט איז נישט גאראנטירט מיט קיין שטראפליכע קאנסעקווענצען. זיי ווערען דעריבער נישט בעטראכט פאר קיין טשעקען, נאר פאר איינפאכע רעווערסן. מ'קאן אלזא לגבי די אויסשטעלער פון אזעלכע פיקטיווע טשעקען אין פאל, ווען זיי ווערען נישט האנארירט, נישט אנווענדען די פארגעזעהענע רעפרעסיעס אין ארטיקל 51 פון פוילישען טשעקען-דעקרעט.

זיי טראגען אבער אויף זיך די ציווילע פעראנטווארטליכקייט, ווי פאר געוועהנליכע פליכ-טונגען, נישט רעדענדיג וועגען די דראהענדע קאנסעקווענצען פאר אזא נישט דערלאזבארע האנדלונג מצד דער אויפזיכטס-מאכט.

פערעלטערטקייט פון וועקסלען און קלאוזולעס

כמעט יעדער, וואס האט נאר צו טון מיט וועקסלען, ווייסט דאכט זיך, אויסגעצייכענט, אז פראטעסטירטע וועקסלען פערלירען נאך א בעשטימטען טערמין זייער גילטיגקייט, אויב זיי ווערען נישט איינגעקלאגט אין געריכט.

דער ארטיקל 70 פון פוילישען וועקסעל-דעקרעט זעהט אין דעם פרט פאר דרייערליי טער-מינען: 3 יאהר לגבי דעם אויסשטעלער, 1 יאהר לגבי א זשיראנט און 6 חדשים לגבי צוריקמאהנונ-גען צווישען זשיראנטען.

אין ערשטען פאל ווערט דער פערעלטערט-קייט-טערמין גערעכענט פון דער צאהלונגס-דאטע, אין צווייטען פאל הויבט ער זיך אן צו רעכענען פון פראטעסט-טאג און אין דריטען פאל פון טאג, ווען ער האט אליין אויסגעקויפט דעם וועקסעל אדער ר'איז געווארען איינגעקלאגט.

דאגעגען ווי באלד א פראטעסטירטער וועק-סעל ווערט יא איינגעקלאגט אין געריכט און פער-זעהען מיט א קלאוזולע, מיינען שוין דאן די וועקסעל-בעזיצער, אז זייערע פרעטענזיעס בליי-בען אייביג געשיצט.

דארף דעריבער אויפמערקזאם געמאכט ווע-רען די פעראינטערעסירטע פערזאנען אויף דעם כלל, אז אויב א קלאוזולע ווערט אין משך פון 6 חדשים נישט רעאליזירט אדער ס'ווערט ווייניג-סטענס נישט צוגעשיקט פון קאמארניק צום בע-טרעפענדען בעל חוב קיין נאקאז - עקזעקוצינע, פערלירט די קלאוזיל איהר געזעצליכע קראפט און דער בעל-חוב ווערט אויפ'ן סמך פון דער אלגעמיינער פערעלטערטקייט בעפרייט פון וועק-סעל-התחייבות.

דער דערמאנטער כלל גילט נאר לגבי א זשיראנט אבער בשום אופן נישט לגבי אנ'אויס-שטעלער.

י. אינפעלד.

ווי אזוי צו פיהרען געשעפטס-ביכער*)
לויט'ן געזעץ וועגען אינדוסטרי-שטייער

די איינשרייבונגען אין די געשעפטס-ביכער טארען נישט געמאכט ווערען מיט בליי.

אויב די פארם פון דער בוכפיהרונג פאדערט עס, מעגען די ביכער געפיהרט ווערען אויף לויזע בלעטלעך און געשריבען ווערען מיט א טוש-בליי. די בלעטלעך דארפען אבער בעהאלטען ווערען, גרופירט אין א געהעריגען סדר און נומערירט.

יעדע זייט אדער בלעטעל פון בוך ביים איבערטראגען מוז ווערען סומירט, ביים שליסען א קאנטא דארף די אלגעמיינע סומע ווערען אונ-טערגעשטראכען.

פערזענליכע אדער זאכליכע קאנטעס מעגען געפיהרט ווערען סאלדע-ווייז. ליידיגע ערטער אין די ביכער מוזען פערשטראכען ווערען.

די איינשרייבונגען אין די ביכער דארפען אזוי געמאכט ווערען, אז זיי זאלען בולט בעווייזען די פארגעקומענע האנדעלס-טראנזאקציע בפרט מוזען זיי בעצייכענען די דאטע, ארט טראנזאקציע און די סומע, ביי קויף אדער פערקויף אפעראציעס פון סחורות דארף אנגעוויזען ווערען די פערזאן פון סוגר אדער צושטעלער און דער סכום סחורות.

אויב ביי געוויסע קאסע-טראנזאקציעס איז שווער פעסטצושטעלען די פערזאן פון צושטעלער אדער אפנעמער, קאן מען דעם דאזיגען כלל נישט אפהיטען.

ביי קליינע קאסע-אפעראציעס קאן מען ארייינטראגען אין די ביכער דאס אלגעמיינע לייזונג פון טאג, נישט אנווייזענדיג דעם סכום סחורות. די אלגעמיינע סומע טאג-לייזונג מוז אבער זיך שטיצען אויף אויסרעכנונגען, געמאכט אויף בייגעלעך פאפיר אדער בלאקלעך.

איינגעשריבען דארפען ווערען די ברוטא-סומען, אומאפהענגיג פון די אראפגערעכענטע פראצענטען, וועלכע מ'מוז ביים בוכען אויסטיילען.

די האנדעלס-ביכער טארען נישט ענט-האלטען קיין פיקציווע אדער אפענע חשבונות פאר פערזאנען אונטער פאלשע נעמען.

די טראנזאקציע דארף ארייינגעטראגען ווע-רען אין די ביכער באלד נאכדעם ווי זי ווערט רעאליזירט.

די רעכנונגען פון סחורות-אפעראציעס מוזען געבוכט ווערען ביים צושטעלער נאכ'ן ארויס-שיקען און דורכ'ן אפנעמער נאכ'ן דערהאלטען די בעשטעלונג, אומאפהענגיג פון דער דעקונג.

—לד.

*) זעה „נ. פאלקסב." רעכט און לעבען נ"ר 217

עקזעקוציע-פראצעדור פון דער שטייער-מאכט
די פעראָרדנונג פון מיניסטארען-ראט

די נייע עקזעקוציע-פאָרשריפטען, וועלכע טרעטען אריין אין קראפט אויפ'ן שטח פון דער שטאט לאדז דעם 1-טען אקטאבער, זענען נישט חל אויף געלד-שטראפען ארויפגעלייגטע דורך די אדמיניס-טראטיווע ארגאנען.

1) פאר זיך נישט שטעלען צו דער פערהאנד-לונג.

2) פאר נישט וועלען געבען קיין ערקלערונגען.

3) פאר בעגיין אדמיניסטראטיווע איבער-טרע-טונגען.

4) בכדי צו צווינגען אויסצופיהרען אדער נישט אפצושלעפען א געוויסען בעפעהל אדער נישט אויס-צופיהרען א פערבאטענע טעטיגקייט.

דאגעגען וועט מען יא דורכפיהרען לויט די דערמאנטע פארשריפטען עקזעקוציעס פון אלע אנ-דערע חובות וועלכע מ'האט ביזהער אויפגעמאנט נישט אויף קיין געריכטליכען נאר אויף אנ'אדמיני-סטראטיווען אופן.

אנ'עקזעקוציע אויפ'ן אדמיניסטראטיווען אופן איז דערלאזבאר נאר לגבי בעוועגליכע גיטער, געלט חובות, פערמעגענס-רעכט, וועלכע זענען נישט גע-זיכערט אויף אומבעוועגליכע גיטער אדער היפא-טעקען.

אויב צו איין און דעמזעלבען אביעקט ווערט אונטערגענומען אנ'עקזעקוציע אויפ'ן אדמיניסטרא-טיווען און געריכטליכען וועג, פיהרט די ווייטער-דיגע עקזעקוציע-שריט דאס געריכט.

די עקזעקוציע אין אדמיניסטראטיווען וועג דארף געריכטעט ווערען דירעקט צום אייגענטליכען בעל-חוב, אין אויסנאהמספאלען קאן אבער די עק-זעקוציע געווענדען ווערען אויך צו אנדערע פער-זאנען וועלכע זענען פערפליכטעט צו בעצאהלען דעם שולדיגען חוב אדער זענען פאר איהם פעראנט-ווארטליך.

צום סוף איז נאך כדאי צוצוגעבען אז אנ'-אדמיניסטראטיווע עקזעקוציע וועט מעגען אונטער-נעהמען אויך דער שטייער-אמט אדער סעקוועס-טראטאר, וועמען עס אונטערליגט נישט דאס ארט, וואו די עקזעקוציע ווערט דורכגעפיהרט און די פרא-גע וועגען אזוי גערופענע טעריטאריאלע בערופענ-הייט וועט דא אלזא נישט קאנען בעריהרט ווערען.

א. נ.

נאוועלע צום קאדעקס פון דער שטראף-פראצעדור

אין דז. אוסטאוו נומער 73 איז פערעפענט-ליכט א פעראָרדנונג פון מלוכה-פרעזידענט, וועלכע נאוועליזירט אייניגע בעשטימונגען פון קאדעקס וועגען דער שטראף פראצעדור.

1. אפעלאציעס וועט בעטראכטען 1 ריכטער

קודם כל ווערט מאדיפיצירט דער ארטיקל 191. לויט'ן דערמאנטען ארטיקל וועט אפעלאציע אויף אורטיילען פון שטעטישע געריכטען בע-טראכט א ריכטער-בעשטאנד נישט, ווי ביז איצט פון 3 פערזאן, נאר בלויז פון 1 פערזאן.

די דאזיגע איגאוואציע איז אפשר בערעכ-טיגט פון שפארזאמקייט-שטאנדפונקט, דער גערעכ-טיגקייטס-ווערזען - דער יסוד פון קאלעקטיווען צוזאמענלעבען, וועט אבער דערפון זיכער קיין שטיק געזונד נישט צוקומען.

2. ס'איז א ריזיקע צו דערלאנגען א קאסאציע

דאס דערלאנגען א קאסאציע איז בכלל נישט קיין לייכטער ענין, דער פער'משפטער האט דאך בעזייטיגט אלע מניעות און א קאסאציע דערלאנגט, די דערלאנגטע קאסאציע איז ענדליך דורכ'ן העכ-סטען געריכט אנערקענט געווארען און דער פרא-צעס איז נאכאמאל איבערגעגעבען געווארען צו בעטראכטען אנ'אנדערען ריכטער-צוזאמענשטעל. מיט איין זאך איז ער ווייניגסטענס געווען אלע מאל זיכער, אז פערערגערט קאן שוין זיין גורל נישט ווערען. אזוי איז טאקע געווען ביז איצט.

דער ארטיקל 520 ווערט אבער איצט גע-ענדערט אין דעם זין, אז אין נייעם אורטייל וועט דאס געריכט מעגען אויך פערשארפען די שטראף. ס'וועט שוין אלזא קיינעם נישט גליסטען צו ריזיקירען צו דערלאנגען א קאסאציע, בפרט, ווען דאס העכסטע געריכט וועט לויט'ן נאוועליזירטען ארטיקל 508 געוועהנליך נישט מיטטיילען דעם פער-משפט וועגען טערמין פון דער געריכטס-פער-האנדלונג.

3. די מינדעריעהריגע זענען זינדיגער ווי די דערוואקסענע

אמערגעשטען שניידען אפ מיט דער איינפיה-רונג פון דער דערמאנטער נאוועלע די מינדער-יעהריגע פערמשפטע.

לגבי די דערוואקסענע פערמשפטע בלייבט ווייטער אין קראפט די בעשטימונג, אז דאס אריינ-טראגען אנ'אפעלאציע אדער קאסאציע האלט דערווייל אויטאמאטיש אויף דאס אויספיהרען דעם אורטייל.

בלויז לגבי מינדעריעהריגע ווערט אבער דער ארטיקעל 609 אזוי געענדערט, אז דאס אריינטראגען אנ'אפעלאציע אדער קאסאציע וועט דערווייל נישט אפהאלטען דאס אויספיהרען דעם פסק-דין.

די נאוועלע איז געווארען געזעצקרעפטיג דעם 1 סעפטעמבער.

א דייטשער הויזווירט — א שומר שבת'ניק
(טשעקאווער פראצעס אין לאדזער שטעטישען געריכט)

אין היגען שטעטישען געריכט איז די טעג בעטראכט געווארען א געוועהנליכער לאקאטארען-פראצעס, וועלכער האט זיך אבער אונטערשיידעט פון דער מאסע אנדערע עהנליכע פראצעסען מיט זיין טשעקאווען פינאל.

געהאנדעלט האט זיך אין דעם, וואס א הויז-ווירט פון זשובארדז א געוויסער הייגריך אסט, אנ'אלטער דייטש, האט איינגעקלאגט זיין יודישען לאקאטאר דוד ק. אויף אנ'עקסמיסיע.

לויט די טענות פון הויזווירט איז דער לא-קאטאר איהם שוין שולדיג פאר 7 קווארטלען דירה-געלד. ער האלט איהם כסדר אין איין מאנען, נאר דער בעל-חוב מאכט זיך נישט הערען. נאכמעהר ער האט איהם שוין אפילו פארגעלייגט, אז ער איז איהם גרייט צו שענקען דעם גאנצען חוב און ערלויבט איהם אויך זאגאר צו פערדינגען אליין די דירה און זיך צוצונעמען דאס בעקומענע אפטרעט-געלד, אבי ר'זאל זיך ציהען א הויז ווייטער.

דער בעל דבר לאכט זיך אבער אויס אויך פון אט דעם דאזיגען יושר'דיגען פארשלאג או איהם הויבט נישט אן איינצופאלען זיך צו ריהרען פון ארט.

א חוץ דעם קלאגט זיך ווייטער דער ווירט — איז דער שכן גלאט א גרויסער עזות-פנים און זיין ווייב א מיאוסער שאווער און פערשלאכעט איהם דעם גאנצען הויף אזוי, אז דער אלטער יעקע שטייט נעבעך אויס פון דעם פארפאלק געבערענטע צרות.

דער לאקאטאר ווידער ערקלערט פאר'ן געריכט, אז ער האנדעלט אויף די טערגער אין די טארג-טעג מיט א ביסעל אלטווארג, זיין האנ-דעל גיט אבער נישט אפילו קיין טריקען ברויט, פון וואנען'זשע זאל ער נעמען צו צאהלען דירה-געלד ?

נישט מעהר : אייביג וועט דאך די ביטערע צייט נישט דויערן. אזוי ווי ס'וועט נאר אביסעל בעסער ווערען, וועט ער דעם חוב איינציגווייז זיך אויסצאהלען.

אזעלכע פוילע תרוצים געבען אבער א גע-נוגענדען רעכטליכען גרונד פאר אנ'עקסמיסיע און דאס געריכט איז שוין טאקע א פנים גרייט געווען ארויסצוטראגען אנ'עקסמיסיע-אורטייל.

פלוצלינג גיט דער ריכטער א פרעג דעם בעל-חוב פארוואס ער בעציהט זיך אזוי חוצפה'דיג צום ווירט?

דוד הויבט זיך אן א ביסעל צו רויטלען א פנים די פראגע האט אנגערירט א זייער עמפינד-ליכע סטרונע פון זיין לעבען ער ערקלערט: איך האנדעל יעדען שבת אויפ'ן טארג אויפ'ן גאשטשי-נע דוואר. מיין מחלל שבת זיין פערשאפט גרויס פערדרוס מיין הויזווירט, ער בראקס אין מיר כסדר אריין פארציעס מוסר פונקט, ווי ר'וואלט געווען נישט קיין קריסט, נאר עפעס א רבין.

איך בין אבער א פרייגעזאגענער מענש און קאן נישט פערנעמען קיין שטראפרייד. צווארטלען מיר זיך אפט. דאס איז די איינציגע סבה פון מיין עזות פנים'דיגקייט.

אויף די דאזיגע ארגומענטאציע האט קנאפ געקאנט ענדערען דעם בעשלוס פון געריכט צו ערטיילען אנ'עקסמיסיע.

אבער אין דער לעצטער מינוט גיט זיך א שטעל אוועק דער אלטער דייטש און מאכט פאלגענדע ערקלערונג :

טראץ אלעם בין איך גרייט צו רעזיגנירען פון דער עקסמיסיע און צו לאזען דוד'ן ווייטער וואוינען אין מיין הויז אויף הלוואה, אויב ער וועט פערזיכערן, אז ער וועט שוין מעהר נישט האנדלען אום שבת אויפ'ן גאשטשיני-דוואר.

דוד האט זיך א ווײלע פערטראכט, וואס לוינט פאר איהם גיכער, צו מקריב זיין, זיין פריי-געזאגענקייט אדער ליגען מיט די בעבעכעס אויפ'ן אלט-שטעטישען שוהל-הויף און ווארטען ביז די קהלה וועט איהם שאפען עפעס א לאך, וואו דעם קאפ אוועקצולייגען.

לאנג האט דוד נישט געטראכט און באלד געגעבען די פערלאנגטע פערזיכערונג, אז ער וועט אין שבת שוין מעהר נישט האנדלען.

דער פראצעס איז אויפ'ן פארשלאג פון הויז-ווירט תיכף אוועקגעלייגט געווארען.

ארגוס.

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

דאנערשטאג
כא
22
אלול תרצ"ב

סעפטעמבער

זון-אויפגאנג 5,51
זון-אונטערגאנג 5.49

רעגיסטראציע פון יאהר-גאנג 1914

היינט דאנערשטאג ד. 22 סעפט. דארפען זיך שטעלען צו דער רעגיסטראציע יונגעלייט פונ'ם יאהרגאנג 1914 וואס וואוינען אויפן שטח פון 5-טען קאמיסאריאט און זייערע פאמיליען-נעמען הויבען זיך אן מיט די ליטערס:

A B C D E

און פון 12 קאמיסאריאט:

M N O P R S Sz T U W Z Ż

מארגען, פרייטאג ד. 23. פון 5 קאמיסאריאט:

F G H Ch

און פון 13-טען קאמיסאריאט:

A B C D E F G H Ch I J K

מ'דארף מיט זיך מיטברענגען אלע נויטיגע דאקומענטען.

פאר'ן איינציהען די פאבאראווצעס פון 1911 צום מיליטער-דינסט

(2) אין אקטאבער וועלען אריינגעצויגען ווערען צום מיליטער-דינסט דער יאהרגאנג 1911 און די עלטערע פאבאראווצעס, וואס האבען בעקומען אדראטשעניעס. די פאבאראחצעס, וואס האבען בעקומען „קארטי פאוואלאניעס" דארפען זיך נישט אויסמעלדען. אויסמעלדען זענען זיך מחויב נאר די, וואס האבען געענדערט די אדרעסען.

מלוכה'שע אונטערשטיצונגען פאר ארבייטסלאזע

. היינט, דאנערשטאג, דעם 22 הויבט זיך אן די אויסצאהלונג פון דרינגענדע אונטערשטיצונגען פאר ארבייטסלאזע:

A B C D E F G H I J K L Ł

מארגען פרייטאג, דעם 23 סעפטעמבער

M N O P R S T U W Z Ż

א נייע רעדוקציע אין מאגיסטראט

(2) ווי מען גיט איבער וועט דער היגער מאגיסטראט אפזאגען נאך 200 בעאמטע פון זייערע פאסטענס פון 1 אקטאבער מיט א 3-חדשים-דיגע קינדיגונג.

פאר גנב'ענען קרויט פון פעלד

2 וואכען ארעסט

(2) שטשעפאן קוראווסקי האט דעם 13-טען סעפטעמבער גע'גנב'עט קרויט פון פעלד אין דארף דעמקין.

נעכטען האט דאס שטאטישע געריכט איהם פערמשפט אויף 2 וואכען ארעסט.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) היינט ביינאכט דיזשורירען: א. פאטשא (פלאץ קאשטשעלני 10), א. כארעמזא (פאמארסקא 12), ע. מילצר (פעטריקאווער 46), מ. עפשטיין (פעטריקאווער 225), ז. גארטשיצקי (פשעיאזד 59), ג. אנטאניעוויטש (פאביאניצער 50).

בריף פון קעלצער יודישער קהלה

וועגען בלוטיגען גענעראל נאוויקאוו

דער „נייער פאלקסבלאט" האט מיט עטליכע טעג צוריק אויספיהרליך געשריבען וועגען גענעראל סערגיי נאוויקאוו, וועלכער וואוינט איצט אין רודא-פאביאניץ, און וועלכער האט געזאלט בעת דעם אנהויב פון דער מלחמה אנטאן יודען און פאלאקען אויסטערלישע צרות. זייענדיג א צארישער גענעראל האט ער געזאלט אין סטאשעוו אום יום-כפור לאזען אויפהענגען 10 אומשולדיגע יודען אין די טלתים, גענומען קאנטריבוציע אין קעלץ א. א. וו.

דער גענעראל נאוויקאוו וואס וואוינט אין רודא-פאביאניץ לייקענט, אז דאס זאל ער זיין דערזעלבער גענעראל וואס האט בעת'ן אנהויב פון דער מלחמה געוועלטיגט אין קעלץ און אין דער אומגעגענד.

מיר האבען דעריבער גענומען א פאטאגראפיע פון גענעראל נאוויקאוו און זיי איבערגעשיקט צו דער קעלצער קהלה, כדי קאמפעטענטע מענשען זאלען דערקענען, צי דאס איז דערזעלבער אדער נישט. נעכטען האבען מיר בעקומען פאלגענדען ענטפער פון דער יודישער קהלה אין קעלץ:

צו דער
רעדאקציע פון „נייעם פאלקסבלאט"
אין לאדז.

חשוב'ע הערען!

תשובה אויף אייער בריף פון 14 סעפטעמבער ה.י. מיר קענען נישט פעסטשטעלען, צי דאס איז טאקי דער זעלבער גענעראל נאוויקאוו, וואס האט אין יאהר 1914 ארויפגעלייגט אויף אונזער שטאט די קאנטריבוציע פון 100 טויזענד רובעל, די יעניגע וואס האבען איהם די 100 טויזענד רובעל איבערגעגעבען: דער שטאט-פרעזידענט נאוויצקי, הרב ירושלימסקי, מיט'ן אויסנאהפון קעלצער ביסקופ לאשינסקי — לעבעם שוין נישט. זיין פאטאגראפיע אין די ציווילן מלבושים איז איצט, נאך 18 יאהר, שווער צו דערקענען. די פאטאגראפיע האבען מיר איבערגעשיקט דער סטאשעווער קהלה. מעגליך, אז די סטאשעווער יודען וועלען איהם דערקענען. אויב יא, דאן וועט א דעלעגאציע פון דער קעלצער און סטאשעווער קהלה – אריבערקומען קיין לאדז, און פון דארט וועלען מיר מיט אייך צוזאמען ארייבערפאהרען קיין רודא-פאביאניץ, בכדי בידע צדדים צו קאנפראנטירען.

ווי ס'זאל נישט זיין, גלויבען מיר, אז דער ענין וועט באלה הימים אויפגעקלערט ווערען און מיר וועלען אייך וועגען אלעם מיטטיילען.

ס'וואלט זעהר געוואונשען געווען, אז איהר זאלט אונז צושיקען נאוויקאווס צווייטע פאטאגראפיע אין זיין מיליטערישען אוניפארם אין יאהר 1914, דאס וואלט פיל מיטגעהאלפען דעם ענין צו דערגעהן.

מיט אכטונג
די פערוואלטונג פון דער יודישער קהלה
אין קעלץ.
פארזיצענדער: שמחה גאלדמאן
סעק'רעטאר: ב. סאקאלאווסקי.

פון האנדעלס-געריכט

פירמע „ארטור עגער" אונטער אופאדלאשטש. — פירמע ח. און מ. ווייס" און ארכולסקי רעגולירען די חובות

געכטען האט דאס האנדעלס-געריכט פערעפענטליכט אנ'אופאדלאשטש ווילהעלם ארטור עגער, שירצען- און וועש-פאבריק אויף שענקיעוויטשא 59.

* * *

די פירמע חיים און משה ווייס, מאנופאקטור- און טיכער-פאבריקאנטען (פל. וואלנאשטשי 7) האט אין אפריל ד. י. בעקומען א „נאדזור" אויף 3 חדשים. עטליכע קרעדיטארען האבען אפעלירט צום אפעלאציע-געריכט, פאדערענדיג אפצווארפען דעם „נאדזור".

דאס אפעלאציע-געריכט האט די דעציזיע פון לאדזער קרייז-געריכט בעשטעטיגט. די נאהענטסטע טעג וועט דאס געריכט בעטראכטען דעם רעגולאציע-פארשלאג. די פירמע לעגט פאר צו רעגולירען די חובות אויף 70 פראצ. אויסצוצאהלען אין 4 ראטעס.

* * *

דאס געריכט האט בעשטעטיגט די רעגולאציע פון דעם דרוקערי-בעזיצער קלעמענס ארכולסקי (פיעטריק. 107). ארכולסקי רעגולירט אויף 30 פראצ. אויסצוצאהלען אין 4 האלב-יעהרליכע ראטעס.

גוטע אויסזיכטען אויפ'ן ווינטער-סעזאן

אויפלעבונג אין דער וואל- און ביינוועל-אינדוסטריע

(2) לויט די אינפארמאציעס פון טעקסטיל-אינדוסטריע-פערבאנד, האט אויף דער סיטואציע אין דער אינדוסטריע שטארק געווירקט די כסדרדיגע פרייזען-שטייגערונג אין אויגוסט.

שוין אין מיטען אויגוסט, זענען די ביינוועל פרייזען אויפ'ן לאדזער מארק שטארק געשטיגען, צוליב וואס די פרייזען אויף סחורה זענען אויך געשטיגען.

די דאזיגע שטייגערונג האט ביי די פראווינצער סוחרים ארויסגערופען א שטארקע בעאונרוהיגונג, דאס האט געבראכט דערצו, אז די סוחרים האבען געשלאסען גרעסערע קניות, וואס ס'בעשטעטיגען די גרעסערע אומזאצען, וואס זענען געמאכט געווארען אין אויגוסט אין פערגלייך צום חודש יולי ד. י.

די פרייזען-שטייגערונג אויף רויהען גארן צוזאמען מיט די גרעסערע טראנזאקציעס האבען גורם געווען דערצו, אז די פרייזען אויף פערטיגע סחורה, זענען אויך געשטיגען פון 8 ביז 10 פראצ. א ווירקונג צום גוטען, וועט אויך האבען דאס איז אבער נאר געווען אין דער טעאריע, מחמת די פאבריקאנטען, וואס האבען זיך גענויטיגט אין מזומן געלד, האבען זיך בעגניגענט מיט א 5 פראצענטיגער פרייזען-שטייגערונג. ווען מ'וועט פערגלייכען דעם היי-יאהריגען סעזאן צום פאראיאהריגען, קומט מען צום אויספיהר, אז די סיטואציע אויפ'ן לאדזער טעקסטיל-מארק, האט זיך בעדייטענד פערבעסערט. אין די אינדוסטריע-קרייזען הערשט די מיינונג, אז די פרייזען האבען זיך שוין סטאביליזירט, און אז דער איצטיגער הערבסט-ווינטער-סעזאן וועט זיין א גוטער. ראשית צוליב דעם, וואס די קרעמען אויף דער פראווינץ זענען אויסגעליידיגט, והשנית, האבען די פאבריקאנטען נישט קיין זאפאסען. צוליב דעם איז פארגעזעהען א גרעסערע נאכפראגע אויף ווינטער-סחורה. ממילא וועט קומען אנ'אויפלעבונג אין דער פראדוקציע, ביי וואס א גרויסע צאהל ארבייטסלאזע וועלען בעקומען ארבייט.

דאס, וואס די לאגע אין דארף פערבעסערט זיך, אויף דער וואל-מארק איז אין חודש אויגוסט געשטאנען אונטער'ן צייכען פון א פרייזען-שטייגערונג אויף רויהע וואל. די וואל-שפינערייען האבען גאנץ אינטענסיוו געארבייט אזוי, אז אין דער צווייטער העלפט אויגוסט, האבען די שפינערייען געהויבען די פרייזען אויף 2 סענט אויף א קילא. אויף וואלענע סחורה האט דאס אבער נישט געהאט קיין ווירקונג. די פרייזען זענען געווען פעסטע אבער נישט קיין געשטיגענע. ערשט סוף אויגוסט, ווען די שפינערייען זענען ווידער ארויף מיט די פרייזען, האט דאס געהאט א ווירקונג אויך אויף פערטיגע סחורה. ווי ס'איז אלוץ צו זעהען, האט זיך די לאגע אין דער לאדזער אינדוסטריע, אזוי אויפ'ן וואל-מארק ווי באנוועל אין משך פון די לעצטע וואכען בעדייטענד פערבעסערט. גורם געווען דערצו האט א סך די לעצטע לויגען-רעדוקציעס.

אנ' „אדוואקאט" גיט „עצות"

נעמט צו געלד און פערקויפט א פרעמד הויז

דער „האניג פויגעל" וועט בקרוב זיצען אויף דער בעשולדיגונגס-באנק

(א) די לאדזער אויספארשונגס-מאכט געשעפטיגט זיך איצט מיט אנ'אויסערגעוועהנליכען אפעריסט. דער „העלד" איז אגעוויסער זענאן נאוואק, וועלכער פיהרט א רעכטסקאנסולטענט-ביורא אויף זשגאווסקא 16.

אלס „יוריסט" האט ער זיך אונטערגענומען פערשידענע „ספראוועס". פון די קליענטען האט ער גענומען געהאלטען געלד, און דאס געלד אראפגעלאזט צו זיך אין דער קעשענע.

נאוואק איז שוין איינמאל געמשפט געווארען דורכ'ן שטאטישען געריכט. ער איז אבער געלאזט געווארען אויף דער פריי.

איצט איז ענטדעקט געווארען א פונק נייע אפערע:

אין רודא פאביאניץ האט א געוויסער אויגוסטין געהאט א ירושה־סכסוך מיט זיין שוועסטער. דער אידעם האט געוואלט אנקריגען דעם שוועסטער'ס הויז אין דארף גאטקי. אויגוסטין האט זיך פערשטענדיגט מיט נאוואק'ן, און דער לעצטער האט זיך אונטערגענומען דאס „שווינדעל ארבייט" אדורכצופיהרען פאר א געוויסע בעלוינונג. ער האט אנגעשריבען א קויף - אקט, לויט וועלכען אויגוסטין האט דאס רעכט צו פערקויפען דאס הויז. ביי א נאטאריוס האט ער געלאזט אויפמאהלען א שילדעל און [illegible] הויז-ווירט, א געוויסען העדיק יאבסט

דער שוועסטער דעריוויסענדיג זיך פון דער דאזיגער אויסטערלישער „טראנזאקציע" האט דערוועגען מיטגעטיילט דעם פראקוראר. וועלכער האט געגען נאוואק און אויגוסטין'ען פעפיהרט אנ'אויספארשונג.

איצט דערוויסט מען זיך א גאנצע רייה אפערעס, וועלכע נאוואק האט אויסגעפיהרט אלס פאליצייאנט אין לעמבערג וואו ער האט גענומען געלד אויף רעכט און לינקס. האט געקויפט פערשידענע זאכען אויף די נעמען פון אנדערע פאליציאנטען, און די זאכען נישט בעצאהלט. ער האט אדורכגעפירט רעוויזיעס, און בעת מעשה איז פערשוואונדען געווארען ביזשוטעריע און אנדערע ווערטפולע חפיצים.

נאוואק געגען וועלכען ס'ווערט געפיהרט א פראצעס, געפינט זיך אונטער פאליציישער אויפזיכט.

Dr. med. D. Rozencwajg
צוריקגעקעהרט
16 נארוטאוויטשא 16. (פיטסודסקיעגא 76)
טעל. 128.74
נעהמט אן פון 9—10 און פון 6—7 אוונד

דירעקציע: אלפרעד שטרויך, טעל. 21384.

נארוטאוויטשא 20 זאל פילהארמאניע נארוטאוויטשא 20

מיטוואך, דעם 28 סעפטעמבער 1932, 8.30 אוונד פאר'ן אפפאהרען נאך אויסלאנד שטודירען טרעט אויף צום לעצטען מאל

דער 7-יעהריגער פענאמענאלער רעכען-מייסטער

העניא סאכאטשעווסקי

דער פענאמען פון XX יאהרהונדערט.

דער 7-יעהריגער העניא פיהרט אוים אין זכרון די גרעסטע מאטעמאטישע אויפגאבען.
דער 7-יעהריגער העניא זערוועקט א פערוואונדערונג ביי די גרעסטע פראפעסארען.
דער 7-יעהריגער העניא פיהרט אוים אלערליי די מאטעמאטיש פערפלאנטערטע טעמעס, עקספערימענטען.
דער 7-יעהריגער העניא וועט ענטפערן יעדען אינציגען פון פובליקום אויף זעטליכע פראגען אין שייכות מיט די גרעסטע פעררעטעלונגען.
דער 7-יעהריגער העניא לעזט אין זכרון פערשידענארטיגע ציפער-קאמבינאציעס.
דער 7-יעהריגער העניא—איז דאס רעטעניש פון XX יאהרהונדערט

בילעטען פון 1 זל. ביז 4.40 שוין צו בעקומען אין קאסע פון פילהארמאניע טעגליך פון 11 פריה ביז 2 בייטאג, און פון 5—8 אוונד. 5721

א פאסט-אפטיילונג אין ראדאגאשטש

(א) דעם 1. אקטאבער ה. י. ווערט געעפענט א פאסט-אפטיילונג אין ראדאגאשטש.

צו דער פייערליכער ערעפנונג וועט קומען א דעלעגאט פון מיניסטעריום.

וועגן א צמענטאזש פאר פריידענקער

(2) נעכטען האט זיך געווענדעט צום פרע-זידענט ושעמינצקי א דעלעגאציע פון פערבאנד פון די פריידענקער, מיט דער בקשה צו ערלעדי-גען דעם ענין וועגן צמענטאזש פאר די פריי-דענקער.

דער פרעזידענט האט געענטפערט, אז דער ענין וועט בעטראכט ווערען אויף דער נאהענט סטער זיצונג פון מאגיסטראט.

נייער פאהרפלאן אויף די צו-פאהר-טראמוואיען

(2) דעם 1 אקטאבער ווערט איינגעפיהרט אויף די לאדזער צופאהר-טראמוואיען א נייער פאהרפלאן.

קיין אזארקאוו וועט דער ערשטער טראמוואי אפגעהן 6.50 פריה.

אויף די אנדערע ליניעס וועט נישט זיין קיין ענדערונג.

א שרפה

(2) אויף פושעיאזד 41 האבען אפגעברענט די הילצערנע קאמערן.

היינט און פאלגענדע טעג!

נישט פערגעסענער „בערג-זינגער" באריטאן-קעניג Lawrence Tibbet פער'כישופ'ט און בעציבערט אלע מיט זיין אויסערגעוועהנליכע שטימע אין זיין ערסטיש מייסטערווערק

ROMANS z Porucznikiem

דראמע פון רוסישען לעבען

שטורמישע ליידענשאפט און אויסערגעוועהנליכען סענטימענט צייכענט זיך אויס אין איהר ליד די פרימאדאנע פון ניו-יארקער אפערע Grace Moore

די פירשטליכע הערשאפט, און דעם תאווה'דיגען טיפ פון א דאן-זשואן, וועט שאפען דער בער. Adolf Menjou

אויסער דעם א המון פון סטאטיסטען און א קאזאקען-כאר. אויסערן פראגראם:

א פרייליכע סלאנג-קאמעדיע

און פערשידענע אקטואליטעטען.

אנה. 4.30 נמ. שבת, זונטאג 1 בייטאג. הנחה-בילעטען גילטיג אהן בעגרענצונגען. פאפולערע פרייזען פון די פלעצער.

יודיש טעאטער אין „פילהארמאניע"

פערבאנדס-טרופע פון א. א. ב. אין פוילען. — אנפיהרונג: א. בעזמאן

פרעמיערע צום ערשטען מאל אין לאדז!

פרייטאג, דעם 23-טען ד. ח. אנהויב פונקט 9 אווענד גאסטראלען פון די איבעראל בעליבטע ארטיסטען

דינה האלפערן און סעם בראנעצקי

ס'ווערט געשפילט דער גרעסטער סענסאציאנע-לער קינא-שלאגער

„אויפ'ן שוועל פון זינד"

אין 3 אקטען מיט געזאנג און טענץ.

שבת, 4 א זייגער נאכמ. צו ביליגע פרייזען

„די גרויסע ירושה"

פרטים אין די מארגענדיגע אנאנסען.

א פראפעסיאנעלע גנבטע אין דער ראל פון א דינסטמיידעל

5 יאהר טורמע און 10 יאהר פערלירען די רעכט

(2) דעם 10 מערץ ה. י. איז צום היגען איינוואוינער שמעון מארדכאיאוויטש געקומען א פרוי, וועלכע האט זיך בעקלאגט, אז זי איז הונ-געריג, היימלאז און האט געבעטען וועגען א נאכט-לעגער. פרוי מארדכאיאוויטש האט גראד דאן ישט געהאט קיין דינסט-מיידעל, האט זי פארגע-לעגט די „היימלאזע" זי זאל איבערנעהמען דעם פרייען פאסטען פון א דינסט, אויף וואס יענע איז איינגעגאנגען, זעהר גערן, און געגעבען א מעט-ריקע אויפ'ן נאמען מאריא קרענטשאוש.

אויף צומארגענס, ווען די „דינסט" איז גע-בליבען אליין אין שטוב, האט זי אויפגעבראכען די שאנק און ארויסגע'גנב'עט 695 זל. און איז אנטלאפען.

פאליציי האט פונדעסטוועגען די „דינסט" געכאפט און עס האט זיך ארויסגעשטעלט, אז זי איז א פראפעסיאנעלע גיבטע און איז שוין עטלי-כע מאל געווען ארעסטירט פאר גנבות.

נעכטען איז פארגעקומען איהר פראצעס אין היגען געריכט און זי איז פערמשפט געווארען אויף 5 יאהר טורמע און צו פערלירען די רעכט אויף 10 יאהר.

בעגנבעט די שוהל ביי פאזנאנסקיס שפיטאל

פערמשפט די גנבים

(א) אין דער שוהל ביי פאזנאנסקיס שפי-טאל זענען פארגעקומען סיסטעמאטישע גנבות.

ענדליך האט די פאליציי פעסטגעשטעלט, אז די גנבות פיהרען אויס יצחק סטשיקאווסקי, פראנ-ציסקאנער 38 און יעקב יוסף מאיערטשיק, וואול-טשאנסקא 27, וועלכע פלעגען גנב'ענען פון דער שוהל טישטיכער, האנדטיכער, זשארוקעס, זשירנדעל א. ד. גל.

די ביידע גנבים זענען ארעסטירט געווארען און נעכטען איז זייער פראצעס פארגעקומען אין שטאט-געריכט און זיי זענען פערמשפט געווארען צו 3 חדשים טורמע יעדער.

ארעסטירט א סאכארין-שמוגלער

(א) אויפ'ן באלוטער מארק האט מען ארעס-טירט דעם איינוואוינער פון רייטער-גאס 26, גוס-טאוו ניקין, וועלכער האט געטראגען א וואליזע, אין וועלכער עס זענען געלעגען 13 פעקלעך סא-כארין.

די אויספארשונג האט פעסטגעשטעלט, אז ני-קין האט זיך פערנומען מיט שמוגלען סאכארין, וואס ער פלעגט פערקויפען אין די געוועלבער. דער סאכארין-שמוגלער איז ארעסטירט געווארען און דער סאכארין איז קאנפיסקירט.

דערמארדעט צוליב א מיידעל

(2) אין פאביאניץ איז, נעכטען אין אווענד, דער 23-יעהריגער קאזימיערזש זיענטאלסקי, בע-פאלען געווארען אין גאס פון 3 פערשוין, וועלכע האבען איהם אזוי שטארק צושטאכען, אז ער איז אויפ'ן וועג צים שפיטאל געשטארבען.

די פאליציייאישע אויספארשונג האט פעסט געשטעלט, אז דער ערמארדעטער האט געהאט א כלה, די 20-יעהריגע בראניסלאווא קעווצזיק צו וועלכער עס האט זיך אויך געשדכנט א געוויסער זיגמונט קאוואלסקי.

קאוואלסקי איז ארעסטירט געווארען און ער האט זיך מודה געווען, אז ער האט דערמארדעט זיענטאלסקי'ן מיט'ן ציל צו בעזייטיגען זיין קאנקו-רענט ביי דעם מיידעל.

עס זענען אויך ארעסטירט געווארען קא-וואלסקי'ס ברידער יוזף און אנטאני, וועלכע האבען זיך אויך בעטייליגט אינ'ם מארד.

גוט מארגען!

„לעבעדיג" איז שטעטעל...

ס'איז „לעבעדיג" אין שטעטעל. ס'קאכט און ס'ברויזט. יודען לויפען, יודען יאגען זיך, יודען ארבייטען מיט די הענד — סעזאן!..

אויף פעטריקאווער גאס איילען אפרעטור-פיהרען אנגעלאדענט מיט ווינטער-סחורה, טיכער און גארן. טרעגער'ס טראגען שטיקער סחורה, קעסט לעך שוס, פעקלעך אין די עקספעדיציעס. מעקלער'ס לויפען מיט די שטעקעלעך אין די הענד — סעזאן!...

וואס לויפען די יודען, און וואס לויפען די אפרעטור-פיהרען מיט סחורה? צי איז טאקע אין לאדז איצט א סעזאן? לייזען טאקע יודען געלד?

— נעכטיגע טעג! אי, וואס איז ס'גלויף, וואס? וואס שוויצען די יודען מיט די שטעקעלעך? — ס'איז דאך א שאד זוילען!..

איז דער תירוץ: — אמעריקע! אין אמעריקע איז געשטיגען גארן, נו, איז וואס? און אז אין אמע-ריקע איז געשטיגען גארן, איז וואס אויף לאדז די גדולה, וואס?

איז דא א תירוץ:

אז אין אמעריקע איז געשטיגען גארן, מוז דאך אין לאדז אויך שטייגען, און אז ס'שטייגט גארן, וועט דאך מסתמא שטייגען סחורה, און אז ס'וועט שטייגען סחורה, דארף מען דאך בעצייטען קויפען סחורה א. אז. וו.

אי, אויף צו קויפען סחורה, דארף מען דאך מאכען מיט'ן גראבען פינגער, און ביי אונזערע סוחרים איז דאך כידוע חסרון כיס, טא וואס טוען די לאדזער יודען? זיי טוען ווי יענער פאניע האט געטון: אז ער האט נישט געהאט קיין וואדקע, האט ער געהרט פון וואדקע — אז ס'איז נישטא קיין סעזאן, רעדט מען וועגען א סעזאן, און ס'איז „לעבעדיג" אין שטעטעל!..

אב-נעק.

ווי האלט עס מיט דער פליכט איינצופיהרען האנדעלס-ביכער?

ווייניג צרות האט ביזהער געמאטערט די מוחות פון סוחרים און קליינהענדלער, פאבריקאנ-טען און האנדווערקער איז איצט צו זיי צוגעקומען נאך א פלאג, האנדעלס-ביכער.

דאס איז אנ'ענין, וואס שמעקט מיט גאנצע 6 חדשים ארעסט און דריבער איז טאקע פער-שטענדליך, פארוואס די דערמאהנטע שיכטען זענען אזוי בעאומרוהיגט און קענען זיך קיין עצה נישט געבען מיט דער דאזיגער גזירה.

דארפען זיי אלע ממילא אויסניצען די געלעגענהייט און קומען מאסענווייז זונטאג, דעם 25 ד. ח. 4 א זייגער נאכמיטאג אין זאל „פיל-הארמאניע", נארוטאוויטשא 20 אויף דער פארלע-זונג פון בעקאנטען רעכטס-פובליציסט י. אינפעלד וועלכער וועט אין א פאפולערער פארם די דער-מאהנטע ברענענדע פראגע אלזייטיג און קלאהר בעלויכטען.

וואס איז דאס און ווי אזוי היילט די טיבעטאנישע מעדיצין?

אונטער דעם טיטול וועט

ד"ר מעד. וו. באמאיער,

וועלכער שטאמט פון מאנגאליע, האלטען א רע-פעראט אין דער פוילישער שפראך

דעם 25 סעפטעמבער ד. י. 12 א זייגער בייטאג

אין זאל פילהארמאניע.

בילעטען פון 60 גר. ביז 2 זל. שוין צו בעקומען אין קאסע פון פילהארמאניע.

5725

ר. איזר אעל

דאס בופעט-מיידעל

א סענסאציאנעל-עראטישער ראמאן פון דער לאדזער ווירקליכקייט

(124

אלא האט מיט שטאלץ און רוה איבערגעטראגען דעם נייעם שרעקליכען קלאפ וואס זי האט בע-קומען, אין זעהר אנוועזענהייט פון איהר פאטער האט זי בכלל מעהר נישט דערמאהנט ראבערטס נאמען און וועגען דער גאנצער געשיכטע אויסגע-מיטען צו רעדען. צו הייליג איז פאר איהר דער נא-מען געווען, אז דערמאהנענדיג איהם זאל מען דארפען רעדען וועגען שמוץ, זנות און אויסגעלאסענ-קייט זי האט זיך פולשטענדיג ארייניגטירט אין דער לאגע, זי האט שוין איצט געוואוסט, אז ראבערט איז ארויסגעשיקט געווארען, כדי זי צו פערפיהרען און פערקויפען צו שאנד, אזוי ווי ס'ווערט פערקויפט א טויטער געגענשטאנד, און צו דעם צוועק האט ער זיך דעמאל בעקענט מיט איהר, זי האט געוואוסט איצט, אז אלץ וואס מ'האט מיט איהר געטון, אז אלע הבטחות וואס מ'האט איהר געגעבען זענען באר געווען אנ'אנשטעל. אבער גלייכצייטיג האט זי געוואוסט, אז ראבערט האט זיך אויף אנ'אמת אין איהר פערליבט, אז ער האט זיך אונטער איהר ווירקונג איינגאנצען געענדערט, אז ער איז געווען ענטשלאסען איבערצורייסען מיט זיין פערגאנגענהייט און אויף ווייטער פיהרען אנ'ערליך, ריין לעבען, זי האט איצט געוואוסט, אז ראבערט האט זי אפגע-מיטען, אז איהר זאל קיין שלעכטס נישט געשעהען און אפגעשלעפט מיט א כיון מיט אוועקפאהרען מיט איהר קיין שפאניען. זי האט זיך ענדליך איבער-צייגט, ווי ווייט ראבערט האט זי געליבט און ווי אומגליקליך ער איז געווען צוליב זיין פערגאנגענ-הייט דורך דעם וואס ער האט זיך אין איהרע אויגען דערשאסען

— יא, האט זי זיך געטראכט, איך וועל איהם שטענדיג געדענקען, איך האב איהם אויך שטארק זעהר שטארק געליבט, אך איך ווייס נישט, צי מיינע געפיהלען צו איהם וואלטען זיך געווען גע-ענדערט, ווען איך וואלט זיך דערוואוסט וועגען זיין פערגאנגענהייט

דעריבער האט זי אויסגעמיטען מיט ווערטען ס'איז צו רעדען וועגען דער שרעקליכער געשיכטע, זי האט אפילו נישט געפרעגט איהר פאטער, ווי אזוי ער האט זיך דערוואוסט, אז זי געפינט זיך אין האטעל „קאנטינענטאל" אין בערלין, זי האט געהאט דאס געפיהל, אז זי האט פעראיבעל אויף איהר פאטער, וואס ער האט מיט זיין קומען איבערגע-ריסען איהר גליקליך לעבען. פון דער אנדער זייט אבער האט זי אויך גוט פערשטאנען איהר פאטער, זי האט פערשטאנען די טראגעדיע, וועלכע האט זיך געמוזט אפשפילען ביי זיי אינדערהיים ווען זיי האבען בעקומען א ידיעה, אז זייער איינציגע טאכטער געפינט זיך אין די הענד פון פרויענהענדלער, זי האט דעריבער געשוויגען און אינ'ם שווייגען דער-שטיקט די שרעקליכע טראגעדיע, וועלכע האט זיך אפגעשפילט אין איהר הארצען.

קאפיטעל 37

אויף די שפורען פון בערגער'ן

די פאליציי איז געווען מיט ליאווא קארעלסקי אין א זעהר שווערע לאגע, ער האט זיך צו גאר-נישט מודה געווען, נישט געוואלט אנווייזען ווער ס'האט איהם געגעבען דעם אריגינעלען רעוואלווער, אבער גלייכצייטיג האט די פאליציי געוואוסט, אז ליאווא זאגט נישט אמת, אז אין זיין גאנצער האנדלונג שטעקט עפעס א געהיימניש וואס וואלט געווען זעהר וויכטיג פאר דער פאליציי. ס'איז אויך געווען קלאר, אז די געהיימנישפולען מארדען פון דעם געשטופעלטען ברוך און בעריש מויז, שטעהען אין צוזאמענהאנג מיט די בעוויזע פון דעם מין געוועהר, וועלכעס מ'האט געפונען ביי ליאוואן.

ס'זענען שוין געווען מאמענטען, ווען די פאר-ליציי האט געזאלט בעשליסען ליאוואן צו בעפרייען ווען מיטאמאל איז פון דער בערלינער פאליציי אנגעקומען קיין לאדז א בעריכט וועגען דעם סענ-סאציאנעלען זעלבסטמארד פון דעם לאדזער ראבערט מאוסיני, וועלכער האט זיך דערשאסען אין בערלינער האטעל „קאנטינענטאל". צוזאמען מיט דעם דאזיגען בעריכט זענען אויך בייגעלעגט געווארען די לעצ-טע ערקלערונגען פונ'ם זעלבסטמערדער, וועלכע זענען בפירוש פראטאקאלירט געווארען.

פון דעם דאזיגען בעריכט האט זיך די לאדזער פאליציי דערוואוסט, אז ראבערט מאוסיני, וועלכער איז געווען באטירט אין דער פערברעכער-קארטא-טעקע, איז געווען א פרויענהענדלער און אז ער האט געארבייט אין שליחות פון א גוט-ארגאניזירטער לאדזער באנדע, וועמענס אויסערליכער רעפרעזע-טאנט איז געווען א געוויסער ליאווא קארעלסקי.

דאס איז געווען פאר דער לאדזער פאליציי גענוג אנ'ענטדעקונג און ליאווא איז גענומען געווא-רען אויף א פערהער. דער כיטרער ליאווא האט געטראכט, אז דאס איז איינע פון די שטענדיגע פער-הערען און ער האט בעשלאסען ווייטער צו שווי-גען ווי ביז אהער, זיין ענטוישונג איז אבער געווען גרויס, ווען דער פערהערער האט זיך אנגעהויבען מיט פראגען, וועלכע ער האט בכלל נישט ערווארט און אויף וועלכע ער האט נישט געהאט צוגעגרייט קיין ענטפערען

— צי קענט איהר א פריילין אלא פייערשטיין? איז געווען די ערשטע פראגע, ליאווא איז געווען איבעראשט און אגעניטער מענשען-קענער וואלט גלייך געקענט פון זיין מינע דערקענען, אז די פראגע איז פאר איהם געווען א זעהר שווערע. נישט ארייענ-טירענדיג זיך איינגאנצען וואס מען פרעגט איהם, האט ליאווא נישט געוואלט בלייבען הינטערשטעליג און האט גלייך אהן צוגע-ונג געענטפערט

— יא איך קען זי, דאס איז מיינס א שול-פריינדין

— אפשר ווייסט איהר, וואו דאס פריילין אלא פייערשטיין איז געווען אין טאג ווען מ'האט אייך ארעסטירט?

ליאווא האט געפיהלט, אז דאס זענען נישט גלאט אזוי קיין פוסטע פראגען, נאר, אז הינטער זיי שטעקט א גרויס געפאהר פאר איהם. ער האט אבער נישט געהאט קיין עצה און געמוזט אויף די ענטפערען.

(פארטזעצונג ק.)

פערברענט געווארען 3 פערד

בעת א שרפה אין דעם ווידזעווער קאאפעראטיוו

(2) נעכטען 8 אין אוונט האט אין קאאפע־ראטיוו אין ווידזעוו אויף קרעסאווא 31 אויסגע־בראכען א שרפה.

דאס פייער האט זיך אנגעהויבען אין שטאל' וואו ס'האבען זיך געפונען לייכט - ברענענדע מאטעריאלען און זיך אריבערגעטראגען אויף די מאגאזינען, שטשקארניע און בעקעריי, וועלכע געהערען צום קאאפעראטיוו.

די פייערלעשער האבען נאך 2 שעה אנגע־שטרענגטער ארבייט לאקאליזירט דאס פייער.

די שטאל האט פולשטענדיג אפגעברענט, פון די 4 פערד, וואס האבען זיך געפונען אין שטאל זענען 3 אומגעקומען אין די פלאמען, און דאס פערטע האט בעקומען שווערע בראנד־וואונדען.

דער שאדען בעטרעפט אנ'ערך 30 טויזענד זלאטעס.

ווער ווייסט?

פערגאנגענעם שבת איז אוועק פון דער היים די 16־יעהריגע מאשע מאשקאוויטש פון זד. וואליע און ביז איצט נישט צוריקגעקומען. זי טראגט א בארדע קלייד, א ראזע בלוזע, ווייסע שקארפעטען און ספארט־לאטשען. ווער ס'ווייסט פון איהר, ווערט געבעטען מיטצוטיילען צו איהר מוטער פון זד וואליע, אויף יולושא 23.

א האלפערן־אוונד

די יודישע ליטעראטור האט לעצטענס געליטען א גרויסען פערלוסט, דורכ'ן טויט פון איינעם פון איהרע קרעפטיגסטע פערטרעטער – דעם דיכטער משה לייב האלפערן.

די ביבליאטעק א.נ. פון בראניסלאוו גראסער אין לאדז ארדענט איין פרייטאג איגאוונט, אין זאל פון שטאט־ראט, פאמארסקא 16, א ליטעראריש קינסטלערישען אוונט געווידמעט דעם אנדענק פונ'ם גרויסען דיכטער.

אין פראגראם: רעפעראט פון ראטמאן ישראל ליכטענשטיין, דער בעריהמטער ארטיסט־רעציטאטאר הערץ גראסבארט וועט אויפטרעטען אין זיין גאנצען האלפערן־רעפערטואר.

Dr. med. **H. LUBICZ**
ספעצ. פאר הויט, וועגערישע און געשלעכטס־קראנקה
צעגעלניאנא 7, טעל. 141-32
צוריקגעקעהרט.
נעמט אן פון 8–10 פריה, פון 12–2 נאכמ. און פון 5–8 אוונד, זונטאג פון 9–11 מיטאג.

דינה האלפערן און סעם בראנעצקי אין „פילהארמאניע"

היינטיגען פרייטאג הויבען אן זייערע גאסט־ראלען אין „פילהארמאניע" די לאדזער ליבלינגען דינה האלפערן און סעם בראנעצקי, וועלכע האבען זיך אין זייבער צייט גאר שטארק קונה שם געווען ביי דעם לאדזער יודישען טעאטער־עולם.

זיי טרעטען אויף אין א נייער שלאגער־פיעסע א. ג. „אויפ'ן שוועל פון זיגד", א בילד פון ארגענטינער לעבען אין 3 אקטען.

שבת בייטאג „די גרויסע ירושה".

פון טעאטער „פאפולארני"

קומענדיגען שבת, דעם 24-טען ד. ח. קומט פאר די סעזאן־עפענונג פון טעאטער „פאפולארני" (אגראדאווא 18). דאס טעאטער ווערט געפעגנט אונטער דער דירעקציע פון י. פילארסקי און מ. ווינקלער.

צו דער ערעפנונג ווערט געגעבען די מעלא־דישע אפערעטקע „די צירק־פירשטין" פון קאלמאן.

לאדזער בערזע

3 פראצ. בודאוולאנע	37,75
4 פראצ. דאלארובקע	49,00
7 פראצ. סטאבילינאציע (אמער.)	52,75
8 פראצ. ווארשאווער	59.00
8 פראצ. לאדזער	55,75
באנק פאלסקי	88,00
ענגל. פונטען	30,80
דאלאר	8,90

DOKTOR
H. WOŁKOWYSKI
צעגעלניאנא 4, טעל. 216-90
ספעציאל־ארצט פאר הויט־ און וועגערישע קראנקהייטען, מענער־שוואכע. אלע ארט אנאליזען, עלעקטראטעראפיע, בעהאנדלונג מיט קווארץ־שטראהלען.
צוריקגעקעהרט.
נעמט אן פון 8–2 און פון 5–9 אוונד.
בעזונדער ווארטע־צימער פאר פרויען.

Dr. Z. RAKOWSKI
ספעציאליסט פאר
אויערען, נאז, האלז און לונגען־קראנקהייטען
11 ליסטאפאר 9 (קאנסטאנטינער)
טעל. 127-81
שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7
נעמט אויך אן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 11–2.
אין כעלמי פון 8–9 פריה.

ראדיא־פראגראם

דאנערשטאג, דעם 22 סעפטעמבער

11,58 צייט־סיגנאל. 12,10 טעגליכער פרעסע־איבערזיכט. 12,40 מעטעאראלאגישער קאמוני־קאט. 12,45 גראמאפאן־פליטען. 3,35 גראמאפאן־פליטען. 4,40 רעפעראט. 5,00 נאכמיטאג־קאנצערט 6,00 רעפעראט. 6,20 טאנץ־מוזיק. 7,10 פערשי־דענעס. 7,30 קאמוניקאט. 7,35 ראדיא־פרעסע. 7,45 קאמוניקאט פון דער לאדזער האנדעלס־קאמער, רעפערטואר פון די טעאטער. 8,00 לייכטע מוזיק. 9,10 טראנסמיסיע פון לעמבערג. 9,50 פרעסע־איבערזיכט. 9,55 קאמוניקאט פאר לופט־פליה־קאמוניקאציע. 10,00 טאנץ־מוזיק. 10,40 ספארט־ידיעות. 10,50 טאנץ־מוזיק.

* * *

אויסלאנד

7 בודאפעשט – רעטשיטאל־קאנצערט. 7,55 הילווערסים – קאמפאזיטארען־קאנצערט. 8 פאריז – היסטארישע אויריציע. 8 דאווענטרי – היידען און מאצארט־אוונד. 8 – מינכען – „אטעלא" פון שעקספיר. 8,05 קרולעוויעץ – אפערע. 8,10 קאפענהאגען – סימפאנישער קאנצערט. 8,30 מיי־לאנד – אפערע.

Dr. med.
Józef Imich
ספעציאל־ארצט פאר האלז, נאז און אויערען־קראנקה.
ארדינאטאר פון קרייז־שפיטאל א. נ. פרעז. מאשטשיצקי.
צוריקגעקעהרט
מאניושקי 1, טעל. 209-97.

№ 95.264 אויף 5.000 זל.
איז געפאלען אין דער קאלעקטור פון
ס. יאטקא
פיעטריקאווער 22
פיעטריקאווער 66
פאביאניץ, פל. דאמבר. 3
ביז איצט זענען געפאלען ביי אונז:
דאס גרעסטע געווינס אין לאדז
№ 53676 אויף 25.000 זל.
אויסער דעם:

5 000 זל. אויף נ. 60266	2 000 זל. אויף נ. 56207
5.000 " " " 95264	2.000 " " " 97106
5.000 " " " 97109	2.000 " " " 101839
3 000 " " " 87452	2.000 " " " 119455
3.000 " " " 111280	2.000 " " " 127021
2.000 " " " 10628	2.000 " " " 128640
2.000 " " " 52894	2 000 " " " 133160

מיר עמפפעהלען ווייטער אונזערע גליקליכע לאסען!
לאסען פון דער 1-טער קלאס שוין צו בעקומען!

מאריס מעטערלינק און פאל בורזשע

(ענדע פון דער 4־טער זייט)

מיט ביכער. איין בוך איז געווען פון אזא גרויסען פערמאט, אז עס האט ארויסגעשטערטשעט פון די אלגעמיינע רייהען ביכער, און עס האט געשטערט דעם שריפטשטעלער גלייך אוועקצולעגען דעם קאפ. ער האט זיך אומגעקעהרט און ארויסגעשלעפט דאס דאזיגע בוך פון דער רייהע, און עס ארויסגעווארפען אויף דער פאדלאגע. דער בעל־הבית פון הויז האט אויפמערקזאם געמאכט דעם שריפטשטעלער, אז ער בעגעהט זיך אזוי אונברחמנות'דיג מיט א בוך פון א יונגען שריפטשטעלער, וועלכער איז, כאטש נאך וועניג בעוואוסט, אבער זעהר פעהיג... מירבא האט דאס בוך אויפגעהויבען, אנגעהויבען צו לעזען, פארמאט, אז עס האט ארויסגעשטארטשעט פון די אנגעשריבען א בעגייסטערט ארטיקעל וועגען איהם. דער ארטיקעל האט געעפענט מעטערלינקען דעם וועג צום רוהם.

אין זיין ווילע לעבט מעטערלינק מיט זיין פרוי, סעליזעטא מעטערלינק, מיט וועלכער ער האט נישט לאנג חתונה געהאט, נאכהעם, ווי ער האט זיך געגט מיט זיין ערשטער פרוי. די פרוי סעליזעטא מעטערלינק פערמאגט צוויי הונד, וועלכע טראגען די נעמען פון צוויי העלדען פון מעטערלינקס פיעסע „פעלעאס און מעליזאנדע".

דער צווייטער בעריהמטער שריפטשטעלער, פאל בורזשע, האט דעם 2־ סעפטעמבער געפייערט זיין 80־יעהריגען יובילייע.

ער איז געבוירען געווארען אין אמיען. די קאלעגען פון פאל בורזשע פון דער פראנצויזישער אקאדעמיע האבען געוואלט בעגריסען דעם יובי־ליאר אין דער אקאדעמיע, האט זיי אבער דער שריפט־שטעלער אפגעזאגט אויף טערקיש און איז אין דעם טאג אינגאנצע אין דער אקאדעמיע נישט געקומען. פאל בורזשע אינטערעסירט זיך זעהר מיט דער יונגער פראנצויזישער ליטעראטור און פערברענגט גאנצע טעג ביים לייענען די נייע פראנצויזישע אויסגאבען. ער פרעהט זיך זעהר, ווען ער בעמערקט צווישען די יונגע שריפטשטעלער עפעס א ספעציעל בעגאבטען.

אין געשפרעך האט ער זעהר ליב צו דערמאנען די יונגע יאהרען אין די צייט, ווען ער האט איך א קליין צימערל, וואס איז געווען בעצירט נאר מיט באלזאקס א פארטרעט, אנגעשריבען זיינע בעסטע ראמאנען. עס איז איהם געווען זעמאלט נישט לייכט דאס לעבען. ער פלעגט אויפשטעהן 3 א זייגער פארטאג און ארבייטען ביז 7 אין אוונט. ער האט געגעבען לעקציעס פון לאטיין און פילא־זאפיע, און די איבעריייסען פלעגט ער שרייבען זיינע ראמאנען. ער פערשווייגט אויך נישט דעם פרט, אז זיינע ערשטע ראמאנען זענען בעגעגענט געווארען דורך דער קריטיק זעהר קאלט.

„און דאס איז געווען אנ'אונרעכט" זאגט דער שריפטשטעלער, „וויל מיינע בעסטע שאפונגען זע־נען דאך די ערשטע, די ווייטערדיגע ראמאנען, האלט דער שריפטשטעלער, קענען שוואכער פון די ערשטע.

ציהונג פון דער מלוכה־לאטעריע

5-טע קלאס — 12-טער טאג

10,000 zł. na Nr. 99056.
po 5,000 zł. na N-ry 36974 95264.
po 3,000 zł. na N.ry 85950 95290 105848 124621 150716.
po 2,000 zł. na N-ry 10628 26633 27043 33276 71862 77841 83993 118419 124414 137126 158363 159381.
158863 159381. AAz9lzlsN, -) amm
po 1,000 zł. na N-ry 4253 9146 17980 18463 27803 30702 500065 50889 51834 56567 57242 62078 65697 67278 73514 78858 85333 91715 93159 99014 99069 102179 102715 103750 108049 108182 108437 110729 116845 127574 128325 130333 138441 138726 141059 147028 153033.

Po 250 zł. na N.ry:

89 243 344 619 89 774 92 840 95 906 1100
47 99 228 35 417 587 99 609 13 62 863 89 918
2032 141 83 241 72 371 525 66 726 829 67 913
3039 419 659 68 768 97 804 19 972 90 4081 98
122 87 410 0522 700 37 99 810 33 87 973 5001
66 98 129 91 96 123 89 300 35 79 97 430 79
520 80 757 65 805 11 13 34 918 34 6013 55
210 77 353 431 526 600 84 709 18 89 811 833
37 50 7028 181 83 222 71 351 67 420 71 687
782 986 8015 16 62 70 164 97 274 399 509 669
701 25 38 67 97 9065 149 77 98 99 266 341
466 639 64 68 94 703 37 846 933 49 76 10076
161 658 747 852 54 94 906 32 11057 76 98 302
30 62 98 425 514 91 85 664 81 840 12130 38
319 420 556 764 69 803 26 45 51 929 13012 27
104 67 81 414 58 89 566 98 615 20 756 72
14032 71 94 230 50 643 54 77 704 30 96 15037
119 47 73 215 40 76 310 56 598 662 88 704
888 966 16089 70 221 24 59 393 579 647 70
745 948 17033 72 91 128 42 210 65 370 83 94
412 511 86 618 710 56 922 63 18014 47 62 298
420 24 33 34 83 541 698 757 74 800 19080 168
241 86 422 87 515 32 52 822 905 20 20038 41
101 08 46 283 301 429 31 62 86 570 658 89
849 66 980 21008 27 140 90 323 487 575 788
915 39 61 22288 441 46 530 642 88 70 73 794
96 850 85 914 23064 227 330 49 415 49 514 24
89 724 90326 24035 158 87 216 469 99 502 47
64 652 65 798 972.
25072 145 210 42 61 300 457 592 96 604 43
91 743 819 91 26024 199 214 312 50 400 19 66
675 744 77 830 37 81 907 11 27002 03 32 127
240 379 568 708 861 907 67 28001 208 320 26
57 79 418 55 543 52 80 90 99 663 701 71 29005
19 81 102 44 74 296 303 63 431 543 49 620 714
51 71 30029 102 05 65 204 41 419 26 30 525
69 626 52 838 37 70 95 911 74 31015 41 200
42 76 87 409 46 53 512 604 19 810 20 50 930
32077 211 47 77 335 51 564 73 608 19 52 81
85 829 906 24 34 33062 69 96 137 206 88 89
92 306 13 53 405 540 634 722 30 809 34003
58 67 319 27 82 492 655 845 914 35102 489
550 68 606 31 67 73 77 906 33 90 360 45 131
215 53 300 470 580 611 86 707 80 84 91 820
80 918 49 37048 61 35 96 239 352 492 93 525
55 67 696 709 877 38166 386 443 580 649 96
871 963 39077 120 219 327 31 481 87 541 68
615 19 41 777 840 941 78 40235 41 73 79 307
536 630 70 835 987 41007 60 61 93 127 80 303
72 476 90 590 687 895 902 27 42332 46 77 445
91 712 13 78 80 924 39 43094 146 381 464 67
508 80 680 704 32 66 77 87 887 928 56 78
44011 20 45 55 56 71 76 103 45 219 43 64 395
450 67 507 696 738 61 82 89 876 45018 126
263 371 410 11 16 38 40 76 79 814 21 64 784
839 953 79 86 46196 213 31 74 327 65 71 412
83 85 585 767 856 47003 70 261 347 89 610
14 75 724 824 72 87 919 4824 222 333 41 503
33 626 58 733 815 46 961 49020 55 129 331
36 54 412 30 82 661 68 71 82 761 828 924.

90000085 84859-333 137408180000. 40000cm
50087 107 10 211 27 38 58 81 92 466 521 79
93 872 902 37 42 51110 310 49 524 60 610 785
813 947 93 52008 174 213 307 500 47 55 618
98 712 45 955 53084 145 46 252 360 410 70
567 672 705 06 16 20 994 95 54010 77 146 63
279 97 419 543 667 55034 68 212 35 365 68
425 585 649 757 834 83 56026 94 161 62 200
50 52 53 95 339 54 413 540 68 713 881 94
57116 54 64 70 236 60 330 40 61 91 95 402 44
553 84 617 61 63 717 31 49 846 956 63 68041
67 113 14 361 422 42 81 540 69 723 65 94 839
98 68 59004 72 154 83 94 217 321 439 524 613
93 76 734 52 831 954 60039 49 59 71 84 302
63 92 446 59 548 73 621 739 86 815 29 904
89 61056 73 236 414 58 563 625 35 90 709 821
87 998 62039 65 260 313 438 73 542 77 85
643 63 884 909 38 55 57 63128 70 81 285 539
619 30 51 712 63 82 905 41 64087 109 81 88
227 84 367 91 418 17 79 516 84 92 682 718
886 65025 167 235 98 356 99 528 31 36 73 643
89 717 92 912 15 27 944 66 66001 02 55 164
220 23 421 29 560 824 64 947 94 67014 35 71
118 212 324 52 597 608 16 780 83 85 94 981
68013 30 106 201 05 19 49 389 488 619 61 86
905 11 69 69010 83 197 385 416 33 43 501 07
615 89 750 830 61 74444 88 116 22 229 500 09
46 95 658 908 58 71087 96 181 316 74 439 85
592 636 712 33 34 74 800 938 72089 109 61 78
233 428 78 543 60 95 623 713 848 53 65 75
958 59 89 7362 80 164 202 03 67 368 78 462
618 711 62 837 39 87 935 74002 183 235 87 96
344 423 38 63 554 717 866 996.

75042 100 02 202 46 83 405 57 730 85 860
904 76065 77 91 104 08 39 261 323 45 84 417
83 88 513 53 626 81 36 55 881 67 83 974
77160 218 22 326 94 569 94 608 35 78 83 892
905 78097 136 64 90 226 301 16 20 26 48 60
94 96 636 87 811 37 79064 94 150 206 60 351
426 52 90 694 766 913 950 80022 72 85 126
54 352 55 462 511 35 62 782 930 52 8112 346
48 740 75 970 98 82069 73 206 456 561 74 87
731 53 800 966 83005 73 146 210 49 86 98
386 497 659 708 86 889 910 75 84042 72 108
24 314 91 591 642 716 52 871 907 85009 35
40 227 48 334 71 554 58 767 820 86006 72 118
44 72 347 474 657 796 861 978 87012 113 242
61 95 530 97 670 94 794 826 63 92 88007 208
72 451 64 500 601 721 51 58 63 802 25 81 952
89103 18 81 229 305 63 403 11 509 41 49 61
633 42 55 82 84 908 58 90039 113 309 52 84
456 525 77 740 47 70 802 82 85 951 95 91030
113 48 251 53 394 437 536 679 782 825 75 81
900 92018 48 79 154 85 92 93 320 48 69 96
402 19 67 94 533 726 89 999 93057 207 54
370 82 478 506 29 698 855 910 38 52 64 87
94121 47 80 271 92 356 89 97 408 87 588 666
77 731 40 800 28 79 88 90 905 94 95059 161
296 316 36 443 95 548 75 612 18 40 81 84
702 17 40 80 849 992 96318 89 98 407 95 539
46 85 643 773 892 924 30 97005 64 82 112 411
78 814 914 91 98017 21 46 82 192 95 203 68
384 536 63 68 624 57 813 990 99043 69 88
120 24 48 89 224 32 430 32 564 604 14 16 721
55 833 90.

100132 35 218 455 538 619 73 730 75 85
810 14 46 942 52 75 101040 70 21 25 67 330
65 83 403 15 83 569 90 657 86 721 31 58 85
806 16 92 929 102038 189 98 282 89 92 351
407 628 98 736 821 103091 190 235 476 654
63 705 86 868 77 932 98 104048 88 112 20
77 222 360 81 515 810 27 44 76 950 105009
103 40 73 75 94 200 18 29 78 393 645 58 67
865 916 25 106060 122 34 51 218 41 87 315
508 736 42 51 804 59 62 95 923 87 107019 20
64 76 161 63 240 68 70 315 67 434 66 523 34
48 55 61 70 84 646 712 889 965 108130 70 73
241 93 348 412 34 56 68 84 93 520 330 54 73
605 08 26 907 80 45 76 109125 232 382 430
682 742 72 820 36 110061 104 05 45 290 354
96 423 509 85 672 812 34 46 938 39 74 82
111026 78 83 156 205 31 63 303 29 62 438 74
509 56 77 677 817 902 28 88 112020 44 121
39 50 228 322 414 25 44 86 568 86 631 751
860 113014 61 98 104 320 93 94 432 43 826
77 980 114204 82 497 566 610 61 424 52 78 92
95 943 115090 174 89 218 95 320 654 617 58
775 808 20 28 903 13 116032 100 17 29 258
92 345 84 438 519 34 62 76 70 234 35 71 91
926 48 117132 260 75 93 327 430 33 46 96
630 46 51 69 709 66 315 45 75 118060 97 199
204 62 74 326 48 83 438 79 519 41 51 70 83
684 812 902 33 119084 159 283 87 303 32 417
50 532 790 954 65 81 120046 57 154 249 62
74 360 480 96 505 32 46 733 888 962 121046
85 174 308 402 07 87 90 96 558 688 805
122073 219 41 94 415 84 90 96 525 55 70 80
646 87 93 122 831 75 123053 124 48 280 351
636 91 793 814 23 75 92 913 23 75 124051 262
302 57 434 516 50 51 94 603 69 78 811 24 27
29 940.

125087 218 45 59 332 429 68 500 623 38
69 86 738 48 57 826 99 126022 63 243 93 380
495 590 605 73 127087 133 302 93 403 39 52
804 76 93 972 128049 64 194 404 11 521 41
99 721 45 90 807 55 83 129049 85 158 66 221
31 59 323 28 38 613 21 35 754 801 44 933 95
130011 30 247 57 383 492 95 568 97 625 889
913 35 37 131136 79 98 526 72 628 132008 30
38 98 214 54 324 69 512 639 770 829 977 87
133020 182 251 55 67 69 319 465 501 77 714
19 42 809 59 84 134019 71 106 15 48 268 384
492 535 49 52 75 639 740 74 89 919 29 49
79 135024 45 202 65 807 85 423 33 39 82 506
620 65 74 717 876 931 67 136072 82 270 341
56 401 400 07 14 83 586 693 781 84 806 83
89 953 55 137067 94 253 55 378 458 502 09
22 41 75 93 722 59 60 813 45 971 74 138059
183 259 88 326 81 522 700 82 853 939 139104
37 256 72 362 79 89 453 83 623 25 726 46 845
140002 27 150 457 525 723 40 849 50 952 90
141039 181 357 504 42 51 644 88 95 968
142034 62 67 132 34 205 82 348 69 74 428 582
755 61 804 77 966 143246 69 97 334 521 28
98 623 74 94 727 81 928 48 83 144091 96 128
55 83 204 15 21 325 28 571 86 625 731 32 855
89 920 60 97 145017 104 38 71 272 316 41 50
65 81 482 652 712 821 146009 17 19 28 74 90
230 411 51 53 559 68 84 93 617 815 34 66 956
147006 17 54 118 57 306 58 78 403 569 90 614
708 19 73 854 91 148019 57 62 95 146 66 208
23 75 328 437 40 41 43 502 10 81 752 85 94
931 84 149004 108 34 384 56 89 480 501 76
99 647 93 812 60.

150003 18 33 155 98 212 49 374 81 455 522
28 635 97 795 858 72 913 39 54 151026 94
130 40 221 29 31 373 490 523 64 618 50 61
91 825 952 -52020 51 135 219 34 39 433 50
544 56 629 815 975 88 153000 78 80 101 64
324 40 414 195 217 65 349 61 76 704 05 11
525 74 661 745 28 819 72 590 93 607 56 57
706 41 73 88 904 32 42 61 66 154063 907 17
40 83 155018 26 33 76 472 621 717 35 54 68
826 978 81 156016 22 130 372 411 519 20 32
612 96 703 43 49 61 82 89 824 39 87 939
157008 37 73 128 59 200 05 411 93 522 98
644 54 59 92 726 87 92861 158281 53 300 467
514 29 701 21 24 875 93 911 159021 53 98
142 44 76 212 31 353 422 41 47 505 689 716
42 68 83 819 920 70.

זיכערע הילף און א רפואה

אהן א אפעראציע, אן בלוט, אהן א מעסער און אהן בלוט-פערגיפטונג פאר קראנקע אויף קילעם פאר מענער, ווייבער און קינדער. פערשידענע קאליקעס איז גוף פאר הויקערס און פיס

ערלאזט אייך נישט, ווייל דער ווינקעל-בראך ווערט גרויס אזוי ווי א מענשען-קאפ, אדער אזוי ווי א וואסער-קאי און עס פאלט אריין אין דעם פיס און דער קראנקער איז אין א גרויסע' סכנה דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער בראנדיג און שטערבליך. ספעציעלע נאטענט הייל באנדאושען אויסגעצייכענט נאך דורך הויכע פראפעסארען מיט מיינע בע-האנדלונג און פון דייטשען פראפעסאר

דאקטאר בראכירעקונד בעוויזענדיג זיכער דעם שמערצען און געטהער-ליכסטען ברוך. אויך פאר הויקערס, ליימונגען מיט הייל-גארטענען און שפאט ראטען פאר פערקרומטע פיס און פלאטט-פיס. ספעציעלע איינלאגען אין די שיך קינסטליכע גומענע פיס און הענט, גומענע זאקען, פאר די גרעסטע קראנקע אדערן. עמפאנגט פון 9 ביז 1 בייטאג און פון 3 ביז 7 און אווענד

ארטאפעדישע אנשטאלט

Specialist J. RAPAPORT, Ortoped

von Lemberg Łódź, WOLCZANSKA 10,

tel. 221-77, front, parter.

בעמערקונג: דאס פערזענליכע ערשיינען פון די קראנקע איז אונבע-דינגט נויטיג. דיפלאמען האבען אויסגעשטעלט פאלגענדע אוניווערזיטעטס-פראפעסארען: פראפ. ד"ר בעראנטש, פראפ. ד"ר י. מאריש-כער, פראפ. ד"ר בר. קיפלאנאווסקי און אויך אנדערע.

מיר נעהמען אויך אן פערזיכערטע פון דער קראנקען-קאסע.

דאנקזאגונג.

אויף דעם ארט רויק איך אויס מיין הארציגע דאנקבארקייט דעם ה' דיר. י. ראפאפארט, וואוינהאפט אין לאדז, וואלטשאנסקא 10 פאר זיין זארגפעלטיגע בעהאנדלונג פון מיין טאכטער פון 5 יאהר, וואס איז קראנק געווען אויף א ברוך-קראנקהייט און פאר זיין אויסגעצייכענטן ארטא-פעדישען הייל-גארטעל.

מיין טאכטערל האט נישט געקענט גיין א לאנגע צייט און די ביזורי-גען האבען געהייסען ליגען א לאנגע צייט אין גיפס, אבער א דאנק דעם ה' דיר. י. ראפאפארט איז זי זיך אליין געהיילט, פאר זיין פאך-קענטניש און רעטונג פון מיין טאכטערל געפין איך פאר מיין חוב איהם אויסצודריקען מיין הארציגסטען דאנק.

(—) H. E. Lebrecht

לאדז, זגערזשער 127.

דאס אויבינע איז זיין נאנצען פערנעהם, האט אמטליך בעשטעטיגט לוים רעפ. נומר 2988 דער רעיענט קאושימיערוש ראטשען אין לאדז.

שייטלען

— מיט —

פאריזער שריגדען

ווי אויך

פערטיגע שייטלען

ווערען ערשטקלאסיג און רעעל אויסגעארבייט

און אנדולאציע

צו ביליגע פרייזען

ביי קעש,

סקווערא ווא 15.

אכטונג!

קראוואטען-סוחרים!

אין דער בעוואוסטער פראצ. פון ס. הערשקא-וויטש. ווערען אויסגעפאר-בייט בינדעס, שלייפען, מושקעס, ראגאטען, און שערצלעך. איך מאך אויך איבער פון אלטע ביג-דעס אויף נייע צו זעהר ביליגע פרייזען.

ט. הערשקאוויטש

וואלבארסקא 31

אין הויף ליגקע אפיציגע 2-טען שטאק.

א אנשטענדיג

יונגעל

פון ארענטליכע עלטערן ווערט פון זאפארט גע-ברויכט. די אדרעס צו ערפאהרען אין אדמינ.

ENGLISH

פאראנפענגער און פארט-געשריטענע. קאנווערסא-ציע, ליטעראטור ערטיילט א פעהיגער פע-דאגאג. — אפערטען אין "Mir" אדמיניסטר. פאר

שיטעס

פאר גראבע ישע אנשטאלטען דרוקערייען און פערלאגען עמפפעהלט

די איינציגע אידישע צינקאגראפיע אין לאדז

„געלבקעס"

מיצקעוויטשא 104

טעל.: 241-24

יעדער איינציגער

האט זיך אי-בערצייגט, אז פאר

מעבעל

דיוואנעס, פעלצען, נייה-מאשינען, גארדעראבען אז"וו

צאהלט די העכסטע פרייזען

א.וויצמאן שענקעוויטש 23

טעלעפאן 191-00.

ביי מיר איז שטענדיג פערשידען גענוצט מעבעל אין גוטען צושטאנד צו פערקויפען.

Dr. med.

W. Eychner

אקושעריע און פרויען-קראנקהייטען

וואוינט איצט 4 צעגעלניאנא 4

(נעבן קינא „טשארי") טעל. 72-134

נעהמט אן פון $2\frac{1}{2}$ — 4 און פון 7 — 8 אווענד

Dr. med. **Haltrecht**

ספעציאל-ארצט פאר הויט-און געשלעכטס-קראנקהייטען

פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21

נעמט אן פון 8 ביז 11 פריה, פון 1 ביז 2 מיטאג און פון 5-9 אווענד. זונטאג פון 10-1 בייטאג. פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע - פרייזען.

Dr. HELLER

ספעציאליסט פאר הויט, וועגערישע קראנקהייטען און מענער-שוואכע האט זיך איבערגעצויגען אויף

טראוגוטא 8, טעל. 89-179

נעמט אן ביז 10 פריה און פון 4—8 אווענד. פאר פרויען פון 4—5 נאכם. אין א ספעציעלען ווארטע-זאל.

Dr. med **REICHER**

פאלודניאווא 28, טעל. 20193

ספעציאל-ארצט פאר מענער-שוואכע-בעהאנדלונג קינדערלאזיגקייט און סעקסועלע בעראטונגען

צוריקגעקעהרט.

נעהמט אן פון 5 — 8 אווענד.

זונטאג און יום-טובים פון 9 — 1 בייטאג.

לאנג-יעהריגער געריכטס-סעקרעטאר

שרייבט און ערלעדיגט אלערליי

ביטעס, אנקלאגעס און קלאוזולעס

ספעציאליסט אין מיליטער-ענינים ווי אויך אין שרייבען ביטעס פאר איינציגע שפייזערס (אפיע-קאנסטווע), שנעלער אויסקויף פון פאטענטען און רעגיסטראציע-קארטען אויפ'ן יאהר 1932

ב.מאן פעטריקאווער — 10 —

Dr. med. NIEWIAŻSKI

ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען, בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע

אנדזשעיא 5, טעל. 40-159

נעמט אן פון 8—11 און פון 5—9 אוו.

זונטאג און יום-טוב פון 9—1 פארמ.

בעזונדערער ווארטע-זאל פאר פרויען.

Dr. med. G. Gersztajn

ספעציאל ארצט פאר אויגען-קראנקהייטען

צוריקגעקעהרט

TRAUGUTTA 12, tel. 175-10

נעמט אן פון 11—1 און פון 7—8 אווענד. 5219

Dr. J. HERSZFINKIEL

זשעלאזנא 8a

טעל. 87-111

צוריקגעקעהרט.

5906

PORADNIA WENEROLOGICZNA

פון דאקטוירים-ספעציאליסטען

זאוואדזקא 1.

נאר פאר וועגערישע הויט-קראנקה. און מענער-שוועכע אנאליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפער. קאנסיליומס מיט ספעציאליסטען פון אורא-לאגישע און נערווען-קראנקהייטען.

קווארץ-לאמפ. עלעקטרישער הייל-קאבינעט ראסמעטיק.

— — טעגליך פון 8 פריה ביז 9 אווענד. — — פון 11 ביז 12 ביי טאג און פון 2 ביז 3 נאכם. נעמט-אן א פרוי-דאקטאר נור קינדער און פרויען. זונטאג פון 9 פריה ביז 2 נאכמיטאג.

— בעזונדערער ווארטע-צימער פאר פרויען

וויזיט 3 זל.

דר. מעד. בערמאן

צעגעלניאנא 15, טעל. 07-149.

ספעציאל-ארצט פאר הויט- און געשלעכטס-קראנקה. מענער-שוועכע בעהאנדלונג א. סעקסועלע בעראטונג. נעהמט אן פון 8—11 פריה און פון 4—8 אווענד.

זונטאג פון 9—1 בייטאג.

פאר אונבעמיטעלטע—לעטשניצע-פרייזען

לעטשניצע

פון דאקטוירים-ספעציאליסטען

17 זגיערזשער 17,

טעלעפאן 33-116

ס'נעהמען אן דאקטוירים פון אלע ספעציאליטעטן. ד"ר גאלדשטיין-פאלאק, ד"ר יוסטמאן. ד"ר מ. קאנטאר, ד"ר ציעגע, ד"ר ראקאווסקי, ד"ר ראזענצווייג, ד"ר רוזשאנער, ד"ר וויינבערג, ד"ר סטופעל, צאהן-ארצט גראדזיענטשיק-קאראשיאווא ווי אויך וויזיטען איין שטאט. רענטגען-בעשטראלונגען, קווארץ, דיאטערמיע, עלעקטריזאציע, און ערצטליכע אנאליזען.

„SANATO"

כירורגיש-וועכנעריי-אנשטאלט

אגראדאווא 10, טעל. 57-213

1-טע און 2-טע קלאס

גינעקאלאגיש-וועכנעריי-אבטיילונג

ד"ר מעד. ש. אייגער, ד"ר מעד. י. בוים, ד"ר מעד ריישלער-סוריאנסקא ד"ר מעד. וו. אייכנער

פרייז פון א געבורט

אין 2-טען קלאס צוזאמען מיט פערהיטונגס-מיטלען

200 זל.

אויפזיכט איבערן קינד ד"ר מעד. י. פאלאקאוו כירורגישע אבטיילונגען ד"ר מעד. מ. קאנטאר.

א וועבעריי

פון 50 שטיהל פון 36 ביז 4 C6 ברייט

נעהמט אן לויז-ארבייט

קלינגען טעל. 76-122 אדער 98-152. 5738

צאהן-ארצט

St. Gelberg

זאוואדזקא 14, טעל. 33-108

צוריקגעקעהרט

נעמט אן פון 10—1 מיטאג און פון 4—7 אווענד

קליינע אנאנסען

1 זלאטי

פאר א אנאנס ביז 15 ווערטער

פרייע פאסטענס

ס'ווערען געזוכט פעהיגע אגענטען און אגענטקעס צו פערשפרייטען אנ'ארטיקעל פון ערשטן געברויך. פילסודסקיעגא 31, וו. 15, צו טרעפען פון 10—1 בייטאג און פון 4—7 אוו. 5704

עס ווערט געברויכט א קוואליפיצירטע אבערלאק-נייהערין און מאשין-נייהערינס, ווי אויך אויספערטיגערינס צו טריקא-וועש ביי א. דאב-זשינסקי, נאוואמיעסקא 26. 5717

נויטיג א שפולער (רין) אויף האנד. קאש-טשעלנא 4, ביים סוויטער-מאכער. 5720

א קוואליפיצירטע סוויטער-נייהערין ווערט געזוכט ביי שווארצקאפ, פיעפשאווע 21, פראנט, 3-טער שטאק. 5728

נויטיג א האנד-נייהערין צו דאמען-מאגאזין. זיך צו מעלדען זאפארט קאנסטאנטינער 16, ביי מיללער. 5730

איך זוך א שטריקער מיט א 9-ער אדער 10-ער מאשין און א לערן-יונגעל. פיעטריק. 110, פאבריק פון סוויטער.

לאקאלען

זוכסט לאקאטארען, סובלאקאטארען אויף אלעראַרט לאקאלען און וואוינונגען, זוכסט א לא-קאל, וואוינונגען, א צימער מיט די רעכט פון א סובלאקאטאר? מעלד זיך זאפארט צו דער וואוי-נונגס-פערמיטלונגס-ביורא „Es-Em" גדאנסקא 28, טעל. 46-141. 5724

קויף און פערקויף

א 16-ער קעטעל-מאשין אין גוטען צושטאנד ביליג צו פערקויפען. קילינסקיעגא 21, לינקע אפ. 1-טער שט., וו. 17.

פערשידענעס

Zaginione zostały 3 weksle z podpisem Dawida Wajngartena, protest z podpisem Zonszajna oraz los 5-tej klasy № 126.909. Weksle zostają unieważnione. Zwróć za wynagrodzeniem do Małki Szmulewicza, Piotrków - Tryb., Jerozolimska 11. 5725

קלעפסידרעס

צו זעהר ביליגע פרייזען

נעהמט אן די דרוקעריי פון

„ניידעם פאלקסבלאט"

די קלעפסידרעס ווערען איז משך פון 1 שעה אויסגעפערטיגט און פונאנדערגעקלעבט איבער דער שטאט.

אנאנסען-פרייז פאר א מילימעטער-שורה

פאר'ן טעקסט—18 גר. פרייטאג און ערב-יו"ט—24 גר. אין דער זייט 8 שפאלטען

אין טעקסט—40 " " " —60 " " " 4 "

זאכ'ן טעקסט—12 " " " —18 " " " 8 "

אויסער דער שטאדט 50 פראצ. טייערער, אויסלאנד 100 פראצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. א ווארט

נעקראלאגען—20 גר. א מ/מ (אין דער זייט 8 שפאלטען) קליינע אנאנסען ביז 15 ווער-טער 1 זל. יעדעס ווייטערדיגע ווארט — 10 גר.

אבאנאמענטס-פרייז:

אין לאדז — 4 זלאטעס א חודש מיט אפטראגען א היים. אויף דער פראווינץ — 5 זל. א חודש; אין אויסלאנד 7 זל. אמעריקא—1 דאל.

פעהלערן, וועלכע ענדערן נישט [illegible] פרינציפיעל דעם אינהאלט פון דער אנאנס בערעכטיגען נישט צום איבערדריקען די אנאנס אדער צוריקצוצאהלען פאר דעם אנאנס

[illegible] מין פון די אנאנסן איז דער פערלאג נישט פאראנט-ווארטליך. די אדמינ. איז אפען צייטאג און ביינאכט.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg

Czcionkami i druk. rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.

Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman